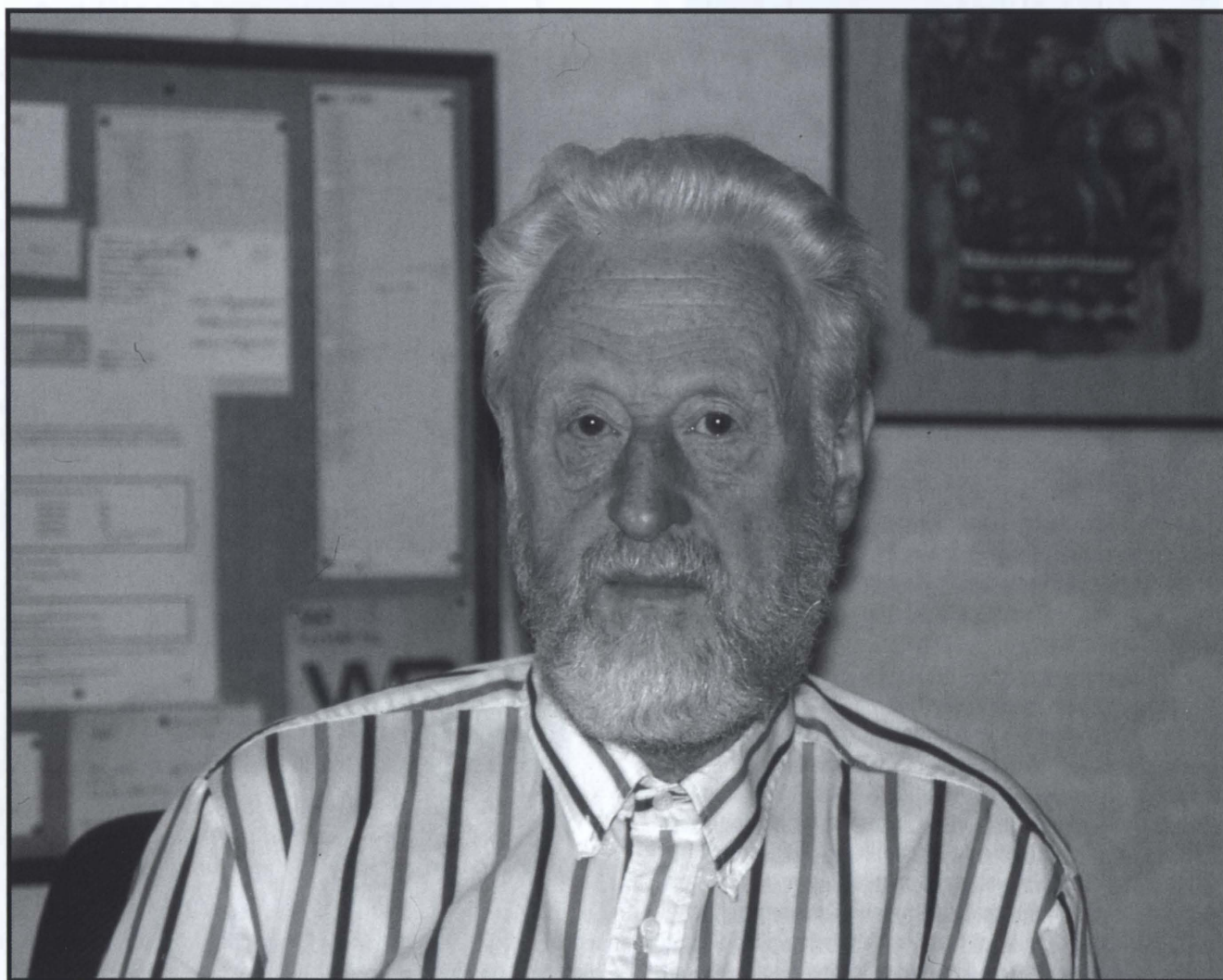

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

1930 – 2008

Sven Magnusson var en klok och vänlig man. Vi är många som kommer att sakna den ödmjuka filosofen i Karlstad. Men vi kan fortfarande lära mycket av honom. Han gav oss följande visa ord på vägen:

”Okunnighet är naturlig. Man föds ju inte rik på kunskaper. Men man kan beträda en klok sökarväg, lyssna till kunniga men kritiska personer, läsa god litteratur och inte naivt acceptera allt. Att gå en klok sökarväg består i hög grad i att öka sina kunskaper, skärpa sitt förstånd och efter granskning lämna åskådningar som inte har en god grund i erfarenhet och förnuft. Den kritiskt undersökande tanken är sökarinstrumentet nummer ett.”

Sven Magnusson

1930 – 2008

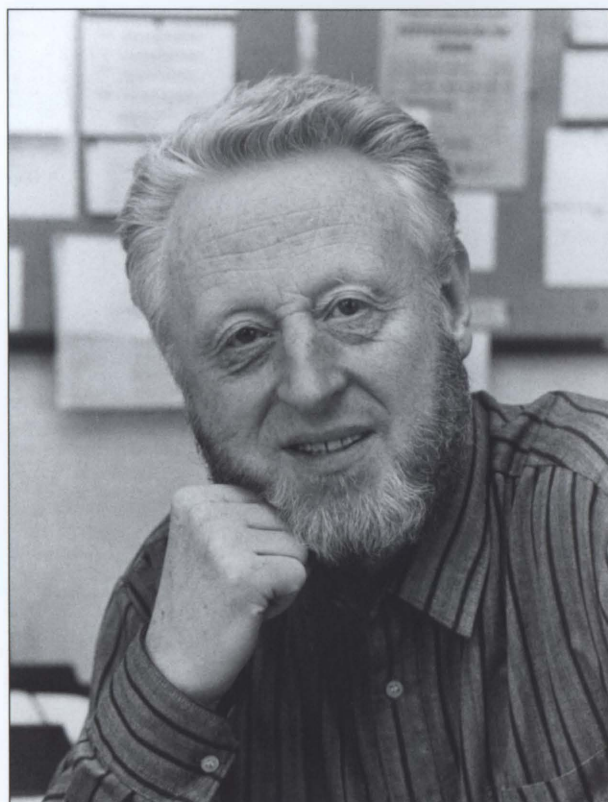
Under mina sista semesterdagar i juli 2008 nåddes jag av det tragiska beskedet att Sökarens mångåriga redaktör Sven Magnusson avlidit. Han skulle ha fyllt 78 år i november. Med honom försvinner en epok i svenskt kulturliv och en i allra högsta grad både vass och vis penna i livsåskådningsdebatten.

I mitt arbetsrum står tolv välfyllda boxar med rubriken Sökaren, samtliga utgåvor från 1964 till nummer 3, 2008. När jag bläddrar i några gamla årgångar inser jag vilken enastående kunskapskälla tidskriften är. För religionshistoriker måste Sökaren vara ovärderlig som källa till det sena 1900-talets nyandliga rörelser och livsåskådningsdebatt. För den ufointresserade finns här mängder av originalartiklar, både översatta och av svenska skribenter. I de personhistoriska samlingarna i Arkivet för UFO-forskning hittar jag en hel del skrivet av Sven Magnusson. Han har frikostigt berättat om sitt sökarkliv och livsåskådning i återkommande historiska återblickar i sin egen tidskrift. Genom Per Frisk på Energica förlag har Svens samlade korrespondens och klippsamling nu också överförs till Arkivet för UFO-forskning i Norrköping. I klippsamlingen finner jag åtskilliga intervjuer som ger en klarare bild av hans liv och tänkande. Energica förlag har övertagit utgivningsbeviset för Sökaren men någon fortsatt tryckt utgåva kommer det sannolikt inte att bli. Däremot kommer UFO-Sverige att se till så att prenumeranterna kommer att få detta och ytterligare ett nummer av Sökaren innan årets slut. Sedan blir det en fortsättning som internettidning, mer om detta i nästa nummer.

Sven Magnusson föddes i Karlstad 1930. Som tonåring såg han ett ufo sommaren 1946. Så här berättar han i en återblick på sitt liv i Sökaren nr. 1, 1996:

”Jag satt vid ett fönster på ett kontor i Karlstad och hade tråkigt, och plötsligt liksom kände jag att nu kommer något. Samtidigt tittade jag ut och såg ett litet runt föremål fara över himlen med hög hastighet... Föremålet var inte lysande. Jag reste mig upp och såg genom fönstret föremålet försvinna som en prick långt borta bland moln. När jag kom hem, berättade jag händelsen för min mor. Hon hade också sett det flygande föremålet, när hon varit ute i trädgården... Jag ser ingen naturlig förklaring till min observation. Jag trodde då att det kunde röra sig om en farkost eller en sond från en annan värld.”

Senare flyttade Sven Magnusson till Stockholm och arbetade på kontor. Men det var livsåskådnings sökandet som upptog hans värld och tid. Förutom skönlitteratur läste han allt han kom över inom ufo, parapsykologi, spiritualism, hälsa med mera. I början av 20-åren gick han runt till olika församlingar: sjundedagsadventisterna, mormonerna, baptisterna, metodisterna, pingstvännerna, Frälsningsarmén, kristen-vetenskaparna,

Sven Magnusson personifierade en sökare genom att lyssna på kritiker och vara öppen för andras argument. Han påstod sig aldrig veta sanningen.

teosoferna, rosenkreutzarna, för att nämna några. I Stockholm blev han medlem i Ifologiska sällskapet och studerade ivrigt de klassiska ufokontaktböckerna av George Adamski, Daniel Fry med flera som gavs ut på Parthenons förlag i Helsingborg. 1956 blev han laktovegetarian och waerlandist och började läsa tidskriften Hälsa. Genom Nils Kalén i Linköping, som drev Hälsans förlag, kom Sven i kontakt med spiritualismen och började gå på seanser i en lokal på Karlavägen i Stockholm. Men studier i psykologi och parapsykologi gjorde honom kritisk till spiritualismen. Istället drogs han till indiskt tänkande inspirerad av Paramhansa Yoganandas bok ”Mitt liv som yogi”. Dessa och andra böcker läste han i sitt lilla kalla inackorderingsrum i Äppelviken, Stockholm.

Reportage Håkan Blomqvist

Med tiden flyttade Sven in i en liten etta med kokvrå på Bergsundsgatan på Söder i Stockholm. Eftersom han tyckte om att skriva började tankarna på en tidskrift som tog upp hans egna intressen att gro. Efter en kort period av skepsis och rationalism tog det nyandliga sökandet åter fart och Sven Magnusson startade tidskriften Sökaren 1964, ”mest som en terapi för mig själv” som han uttrycker det i en återblick. Det blev en försiktig början kantad av ekonomiska svårigheter. Han startade från ett nolläge och saknade helt erfarenhet av journalistiskt arbete. Men prenumeranterna strömmade till och snart kom allt fler kunniga skribenter att medverka i Sökaren. Det är onekligen en imponerande samling författare, forskare och kulturskribenter som medverkat i Sökaren: Nils-Olof Jacobson, Roland Adlerberth, Alf Ahlberg, Birger Qvarnström, Werner Aspenström, Per Ragnar, Rolf Ejvegård, Örjan Björkhem och många många fler. Till och med den konservative katoliken Sven Stolpe imponerades av Sökaren och i en artikel som bland annat publicerades i Norrköpings Tidningar 23 juni 1976 skriver han: ”Sökaren är en allvarlig och fin tidskrift som redigeras utmärkt väl av Sven Magnusson. Han är intresserad av parapsykologi, udda psykiska erfarenheter, av vetandets gränser och möjligheterna till ett djupare vetande.”

Den 12 november 1978 var Uri Geller i Stockholm där han uppträdde inför en stor publik. Sven Magnusson själv var på plats och fotograferade.

Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

Eva Olsson Eckardt och Tony Eckardt forskar om ”instrumentell transkommunikation”. Är det ”de döda” som talar? Foto: Beto Unger.

Det sista nummer som Sven Magnusson hann producera helt själv hade Tony Eckardt och Eva Olsson på omslaget.

Sven Magnusson var alltid nyfiken och när den isreliske skedböjaren och tankeläsaren Uri Geller besökte Stockholm i november 1978 var Sven Magnusson där med block och kamera. Det skulle bli flera artiklar där Gellers eventuella förmågor diskuterades i Sökaren genom åren.

Enträget arbete och duktiga skribenter fick upplagan att stiga. Genom ett årligt bidrag från Statens kulturråd kunde Sven Magnusson från och med 1975 på heltid ägna sig åt Sökaren som då utkom med tio nummer per år. Några stora inkomster blev det förstås inte men Sven var vegetarian och levde enkelt. I en odaterad intervju ges bilden av den hängivne redaktören som aldrig tar semester och bor på sin redaktion, där besökssoffan blir säng om natten. Det enkla livet bekymrade inte Sven så mycket. Han älskade sitt arbete och fungerade som chefredaktör, ansvarig utgivare, reporter, redigerare, layoutare, fotograf, annonschef och distributionsansvarig. Till sin hjälp fick Sven så småningom ett antal frilansande medarbetare runt om i landet. Dessutom köpte han in och översatte artiklar från utländska tidskrifter.

Upplagemässigt var Sökarens höjdpunkt början av 1980-talet då antalet prenumeranter översteg 3.000. Sven Magnussons balanserade men kritiska skärpa retade många och han fick ta emot åtskillig kritik både av ”troende” och skeptiker. När jag själv i Sökaren skrev mina mest rabulistiska artiklar om nyandlighet och new age under 1980-talet och flera ville porta ”skamfläcken Blomqvist” försvarade Sven mig kort och kärnfullt med orden ”Håkan Blomqvist kommer att fortsätta

Sven Magnusson levde för sin tidskrift och lade ner mycket av sin tid på att skaffa intressanta reportage, göra layout och hålla kontakt med sina skribenter.

skriva i Sökaren". Han ansåg att dialogen mellan företrädare och motståndare var viktig. Här kan man associera till Sigtunastiftelsens ideologi – att på kristen grund skapa dialog mellan olika åskådningar och intressen. Sven Magnusson var dock inte kristen och inte heller medlem av Svenska kyrkan men han stod för en konfessionslös andlig livssyn.

1982 flyttade Sven Magnusson tillbaka till Karlstad för att kunna ta hand om sin mor som var sjuk. Redaktion och hem flyttades då till en liten lägenhet på Östra kanalgatan 18 i centrala Karlstad, inte långt från Åttkantsgatan, där Sven Magnusson föddes 1930. Under karlstadtiden gjordes flera intervjuer för den lokala pressen där det sågs som något unikt att en tidskrift utgavs från Karlstad och inte från Stockholm. När Värmlands Folkblad den 27 april 1988 intervjuade Sven kunde han skämtsamt kommentera att hans tidskrift med sina 2.950 prenumeranter minsann inte var minst i Karlstad. Karlstads-Tidningen hade 2.800 prenumeranter. I mitten av 1980-talet började dock Sökarens upplaga sjunka för att 1992 ligga strax under 2.000. I ett försök att höja upplagan överlät Sven utgivningen till Energica förlag där han anställdes som redaktör. Den negativa upplagetrenden vändes men åsiktsskillnader mellan Sven och förlaget gjorde att samarbetet upphörde efter drygt ett år. Energica ville göra en tidskrift i mera populär stil medan Sven hade en annan syn på vad som var kvalitet. Efter mycket funderande beslutade Sven att 1994 fortsätta med "gamla" Sökaren. Han kunde inte hitta något annat meningsfullt att göra

och kände att efter 30 år hade han vuxit ihop med Sökaren. "För mig är sökandet något djupt allvarligt. Det är inget som jag kan eller vill göra populärjournalistik av", skriver han i en kommentar.

Förutom sitt arbete med Sökaren skrev Sven flera böcker om nyandlighet och new age. Böcker som idag finns på de flesta bibliotek. En mycket uppskattad antologi "Alternativ tro" i två delar utkom 1976. Samma år kom också "Det 'övernaturliga' och vår världsbild" med kapitel om reinkarnation, medier, utanför-kroppen-upplevelser, parapsykologi med mera. Det blev även en bok om ufo, "Flygande tefat – vad säger vetenskapen?" som kom redan 1975 men som fortfarande är mycket läsvärd. Den recenserades av astronomen Tord Hall i Svenska Dagbladet som gav den fina vitsord: "Författarens redogörelse för UFO:s är hållen i en lugn och nästan ödmjuk ton. Den utgör ett välgörande inslag i en debatt, som ofta snedvridits av kategoriska påståenden."

Svens Magnusson var under alla år livligt intresserad av ufofrågan och följde med i ämnet både med prenumerationer på utländska ufotidskrifter samt inte minst en omfattande korrespondens med ufologer och ufovittnen världen över. I den bevarade korrespondensen finns brev från Daniel Fry, Ray och Rex Stanford, Allen Hynek, Jerome Clark, John Keel för att nämna några. Sven skrev ofta om ufo i Sökaren och han deltog även i den offentliga debatten ibland. Den 10 januari 1971

sändes i teve en pjäs om flygande tefat av författaren Werner Aspenström. Den gav en mycket negativ bild av ufovittnen. Sven Magnusson ondgjorde sig över denna nidsbild och i en insändare i Expressen 18 januari 1971 skriver han: "För oss som hyser ett vetenskapligt intresse för de flygande tefaten framstod pjäsen som falsk och skadlig... Vittnet framställs som en obegåvad, fantiserande drummel... Pjäsen har inte bidragit till att klargöra problemet. Tvärtom torde den ha befäst vanföreställningen att vittnena är tvivelaktiga karaktärer och fantaster som är villiga att tro på vad som helst."

Sökaren blev i mycket ett språkrör för new-agerörelsen och nyandligheten i Sverige. Men det var inte ett okritiskt språkrör. Sven Magnusson försvarade vad han uppfattade som den positiva idégrunden i new age men kunde vara nog så kritisk mot dess mer populära, folkliga delar. År 2000 gav han sin syn på frågan i boken "Stora tankar i vår tid. Perspektiv på new age". Boken kom i en andra upplaga 2002. Här spårar Sven new age-rörelsens idéer tillbaka till tänkare som Pierre Teilhard de Chardin, Carl Gustav Jung och Abraham Maslow. Religionshistorikern Olav Hammer gav följande uppskattande kommentar i sin recension

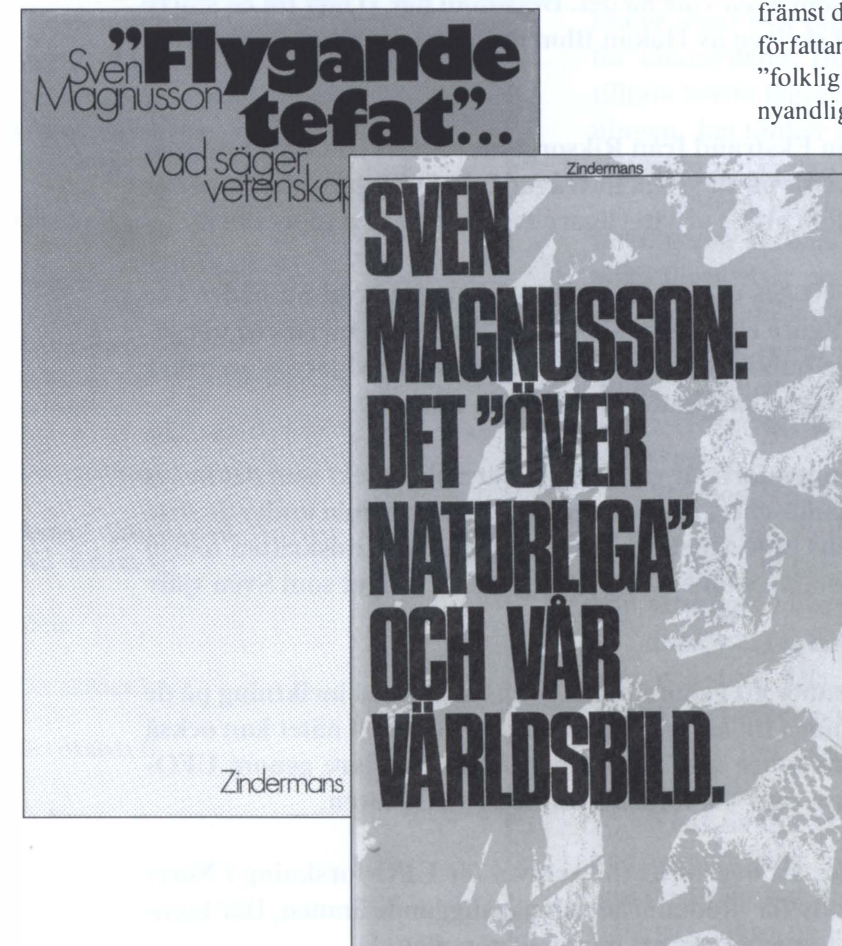
Claude och Ellen Thorlin fick in röster på sin bandspelare. Båda blev vänner med Sven Magnusson.

idealistisk filosofisk grund. För trettio år sedan var det åtskilliga intellektuella som lockades av de nya tankegångarna. Det är främst denna form av nyandlighet som berörs i boken, och författaren skiljer också konsekvent på "klok-new age" och "folklig new age". Genom sitt fokus på 1960- och 1970-talets nyandlighet är boken ett initierat och värdefullt komplement till den ökande litteraturen på området. Magnusson lyfter överlag fram det positiva inslaget i den nyandliga rörelsen, men konstaterar med en blandning av sorg och kritik att den folkliga formen av new age som dominerar i vår tid lider av en brist på intellektualitet."

Vad ansåg då själv Sven Magnusson om alla de livsåskådningar och ämnen han tog upp i Sökaren. I artiklar som "Vad kan man tro" (nr. 6, 1978) och "Redaktörens åsikter" (nr. 4, 1992) går han systematiskt igenom diverse andliga läror och fenomen och gör egna bedömningar. Han uttrycker en öppenhet men försiktig skepsis om det mesta. Sven Magnusson betecknar sig själv som agnostiker. Vedantafilosofi och enhetsmystik var det som påverkade hans livssyn mest. Dragningen åt österländsk religion där den vedantiska mystiken förkunnar att allt är ett, att du är jag i en annan form tog Sven till sig som sin livsåskådning.

Sven Magnusson var en klok och vänlig man. Hans livsverk Sökaren och de böcker han skrev har bestående värde. Tidskriften Sökaren har följt mig under hela mitt vuxna liv. Det blir tomt utan den. Vi är många som kommer att sakna den ödmjuka filosofen i Karlstad. Men vi kan fortfarande lära mycket av honom. Han gav oss följande visa ord på vägen (nr. 1, 1996):

"Okunnighet är naturlig. Man föds ju inte rik på kunskaper. Men man kan beträda en klok sökarväg, lyssna till kunniga men kritiska personer, läsa god litteratur och inte naivt acceptera allt. Att gå en klok sökarväg består i hög grad i att öka sina kunskaper, skärpa sitt förstånd och efter granskning lämna åskådningar som inte har en god grund i erfarenhet och förnuft. Den kritiskt undersökande tanken är sökarinstrumentet nummer ett."

I böckerna "Det 'övernaturliga' och vår världsbild" (1976) och "Flygande tefat... vad säger vetenskapen?" (1975) presenterade och diskuterade Sven Magnusson två ämnen som intresserade honom. Böckerna är fortfarande väl värda att läsa.

i Bibliotekstjänst: "Begreppet new age, som av många idag främst förknippas med sådant som spådomskonst, healing och kristaller, började som en avsevärt mera livsfilosofisk rörelse på

SÖKAREN

Sökarens redaktör Sven Magnusson är borta. In i det sista arbetade han med att få ännu ett nummer av sin kära Sökaren klart. En tidskrift som betytt så mycket för så många genom åren och som jag själv stiftade bekantskap med för första gången 1973. Då var jag femton år och skickade efter de frikostigt utsända provexemplar som Sven postade till mig. Men med tiden blev jag prenumerant och Sökaren trogen fram tills nu.

Sökaren var och är en ovanlig tidskrift, fylld med samma frikostighet som Sven visade oss som ville läsa den men till en början inte hade råd. Här bjöd Sven Magnusson in läsekretsen till sin värld och världsbild. Något som många kom att dela.

När Sven Magnusson oväntat gick bort fanns en del sidor klara för ytterligare ett nummer av Sökaren. Dessutom hade Sven skrivit klart en ledare som vi väljer att publicera. De sista tankar som han ville dela med sin läsekrets. Vi har också försökt att behålla den layout och utformning av sidorna på det sätt som Sven ville ha det. Dessutom har vi lagt till en större artikel om Sven själv, en minnesartikel skriven av Håkan Blomqvist, mångårig medarbetare i Sökaren.

Att det blev jag själv och Håkan Ekstrand från Riksorganisationen UFO-Sverige som kom att göra detta nummer, och nästa, beror på att vi fick förfrågan från Svens huvudarvinge Per Frisk. Per ville hedra Svens minne genom att ge ut ytterligare två nummer i pappersform.

Sökaren kommer att fortsätta att ges ut tills årets slut. Det nummer ni nu håller i er hand kommer att följas upp med ytterligare ett. Sedan kommer Sökaren att bli en ren nättidskrift och på så sätt nå en ny och större publik. Där ska den inte bara leva vidare utan också utvecklas och växa. Mer om detta kommer ni att kunna läsa i nästa nummer.

Att fortsätta ge ut Sökaren i pappersform är ett ekonomiskt riskprojekt som det krävs en person med Sven Magnussons brinnande energi för att genomföra. Ekonomin under de sista åren var hårt ansträngd och utan Svens eget arbete och frikostighet hade tidskriften aldrig överlevt. Under de sista åren gick antalet prenumeranter stadigt nedåt, något som Sven själv noterade i sin sista ledare.

Satsningen på en nättidning kommer att genomföras i Svens anda med inriktning på de frågor som han brann för. Ni som vill bidra till att Sökaren ska leva vidare på nätet kan också i fortsättningen ge ert stöd genom donationer som kommer att slussas vidare genom UFO-Sveriges plusgiro (se nedan) till ett konto som ska inrättas för den nya Sökaren.

Sven Magnussons arkiv kommer att överföras till Arkivet för UFO-forskning i Norrköping som i dag är världens största arkiv för ufomaterial och näraliggande ämnen. Där kommer det material som Sven samlade in under sitt liv att finnas tillgängligt.

Clas Svahn
Ordförande UFO-Sverige

Frågor kan skickas till sokaren@ufo.se

Stöd Sökaren! Sätt in ert bidrag på plusgiro 50 50 60-4 (UFO-Sverige).
Alla bidrag kommer att redovisas i nästa nummer.

Tidskrift för livsfrågor, nr 4

Sökaren

årgång 45, oktober 2008

Adress SÖKAREN
Box 175
733 23 Sala

Telefon 021-13 70 03

E-post sokaren@ufo.se

PlusGiro 50 50 60-4

Ansvarig utgivare Per Frisk

Redaktörer Clas Svahn
Håkan Ekstrand

Tryckeri Aspuddens Tryck och
Distribution AB,
Stockholm

ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

Håkan Blomqvist: Sven Magnusson 1930-2008	2
Clas Svahn om Sökaren	6
Ledare	7
Elisabeth Gustavsson: Q-källan visar att Jesus budskap var kärlek	8
Det yppersta	11
Swami Ritajananda förklarar vad Vedanta är	12
Varia	14
Det okända I	16
Det okända II	18

Reflexioner

SÖKAREN

Sökaren är ett original. Den liknar inte andra, har inga förebilder, visar nya vägar för tanken, har ingen otilbörlig respekt för auktoriteter. Den redigeras inte i en populär stil för att tilltala breda lager av befolkningen, utan är på sök efter sanningen. Jag tänker mig en intelligent läsare, allvarligt sinnad, självständig, öppen men ändå kritisk.

Sökaren innehåller – enligt min mening – kunniga och intelligenta artiklar om väsentliga livsfrågor. Den granskar olika företeelser och är samtidigt öppet intresserad och styrs inte av fördomar eller etablerade "sanningar".

Redaktören är nyfiken. Men samtidigt kan det inte undgås att han känner sig färdig med vissa åskådningar och metoder – och tycker att en del tankar och idéer, som finns, inte är övertygande.

Skribenterna i denna tidskrift tar upp sådant som de själva är mest intresserade av och sätter därmed sin egen prägel på en del av innehållet. En handfull personer skriver regelbundet här, ytterligare några återkommer.

Intresset för Sökaren är vikande. Den är dock fortfarande unik och stark. Den har överlevt i 45 år, medan en lång rad av andra tidskrifter, som varit litet besläktade med Sökaren, har slagit igen. Det kan tala för denna tidskrifts kvalitet och för min envishet.

Visst är det så att mitt sökande inte ser ut som många andras, som läser Sökaren. Åtskilliga forskar helt säkert på ett annat sätt än jag. De kan känna visst främlingskap för denna tidskrift, sakna något här. Men jag gör Sökaren efter mitt eget förstånd.

Borde inte Sökaren ha en stor upplaga? Flera tusen? Jo. Men det stora flertalet har andra intressen. Det som för mig är de största och viktigaste livsfrågorna, intresserar bara ett fåtal.

SM

Q-källan visar att Jesus budskap var KÄRLEK

Av Elisabeth Gustavsson

Jesus var en vishetslärare, inte en domedagsprofet

I nom bibelforskningen har man länge intresserat sig för vad i evangelierna som kan tänkas gå tillbaka till den tidigaste kristendomen och till Jesus själv. Under stora delar av 1900-talet såg man Jesus som en domsförkunnande profet, som förutsade världens nära förestående och våldsamma undergång. Man grundade denna syn på de äldsta källorna Markusevangeliet, den så kallade Q-källan och Paulus epistlar, som alla förmedlar den bilden av Jesus.

Men i slutet av 1980-talet antyddes något av ett paradigmskifte inom bibelforskningen i och med att en nordamerikansk professor lanserade teorin om Q-källans tre skikt, vilket fick ett stort genom-

slag inom den nytestamentliga forskningen. I det äldsta Q-skiktet, som anses vara äldre än Markusevangeliet, framstår Jesus som en förkunnare av människokärlek och gudsförtröstan och inte som en dömande profet.

Q-källan anses vara en av de två gemensamma källor som evangelisterna Lukas och Matteus har använt sig av när de författat sina evangelier. Tre av bibelns evangelier, Markus, Matteus och Lukas, uppvisar nämligen stora likheter och inom bibelforskningen menar man att det finns ett samband mellan dem. Markus anses vara det äldsta evangeliet, och Matteus och Lukas har använt stora delar av detta evangelium vid författandet av sina evangelier. Men Matteus och Lukas delar också ett stort antal bibelord som inte återfinns hos Markus. Detta material kallas för Q-källan efter det tyska "Quelle" som betyder just "källa".

Q skrevs på grekiska och innehåller till största delen uttalanden av Jesus och inte så mycket berättande text. Ingen passionsberättelse (om Jesus lidande och död) finns med i Q och källan rymmer inte heller någon teologi som tolkar Jesus korsdöd som en frälsningsakt. Innan Q införlivades i Matteus och Lukas, fungerade det troligen som ett eget evangelium och var det första skrivna dokumentet om Jesus lära. Det innehåller både Jesus etiska levnadsregler och profetiska uttalanden.

Många forskare anser, som sagt, att Q består av tre skikt och att Jesus uttalande om kärlek till fiender etc. ingår i det allra äldsta skiktet. Dessa visdomsord återspeglar därmed den äldsta kristendomen, och det är därför större sannolikhet för att Jesus skulle ha uttalat dessa ord än de som ryms i de efterföljande skikten. Det äldsta skiktet benämns Q1 och innehåller stora delar av bergspredikan/slättopredikan. Här följer ett utdrag ur Q1:

Men till er som vill lyssna säger jag: älska era fiender, gör gott mot dem som hatar er. Välsigna dem som förbannar er och be för dem som skymfar er. Slår någon dig på ena kinden, så vänd också fram den andra. Tar någon ifrån dig manteln, så hindra honom inte från att ta skjortan också. Ge åt alla som ber dig, och tar någon det som är ditt, så kräv det inte tillbaka. Så som ni vill att människor skall göra mot er, så skall ni göra mot dem. [...] Nej, älska era fiender, gör gott och ge lån utan att hoppas få igen. Då skall er lön bli stor, och ni skall bli den Högstes söner, ty han är själv god mot de otacksamma och onda. Var barmhärtiga, så som er fader är barmhärtig. Döm inte, så skall ni inte bli dömda. Förklara ingen skyldig, så skall ni inte dömas skyldiga. Frikänn, så

skall ni bli frikända. Ge, så skall ni få... Varför ser du flisan i din broders öga när du inte märker bjälken i ditt eget? Hur kan du säga till din broder: Låt mig ta bortflisan ur ditt öga, när du inte ser bjälken i ditt eget?

Vidare upphöjs fattigdomen till ett ideal i Q1: "Saliga de fattiga." Här finns också uppmaningar att inte oroa sig för mat och kläder utan att förtrösta helt på Gud: "Bekymra er inte för hur ni skall få mat att leva av eller kläder att sätta på kroppen. Livet är mer än födan och kroppen mer än kläderna. Tänk på korparna, de varken sår eller skördar, de har varken förrådskammare eller lador, men Gud föder dem." Forskare menar att mycket av materialet i Q1 påminner om den kyniska filosofin. Kynikerna uppfostrades till att inte hämnas, vilket stämmer väl överens med uppmaningen att vända andra kinden till i Q1. Annat som var kännetecknande för kynikerna var att de välkomnade fattigdom och strävade efter en bekymmersfri och sorgfri attityd till svårigheter i tillvaron. Dessa tankegångar finns som vi såg ovan representerade i Q1. Det som skiljer Q1 från kynikernas filosofi är att Q-gruppen förtröstade på en gudomlig fadersgestalt, vilket kommer till uttryck bland annat i bönen "Fader vår" som finns i Q1-skiktet, liksom att Gudsriket liknas vid ett senapskorn som växer upp till ett träd, där alla himlens fåglar kan bygga bo, som också finns i Q1.

Det är också intressant att notera att Tomasevangeliet, som finns med bland de skrifter som man fann i Nag Hammadi i Egypten på fyrtioalet, rymmer många av visdomsorden från Q1. Forskare menar att Tomasgruppen och Q-gruppen antagligen har ett gemensamt förflutet och att det senare uppstod en schism mellan dem. Tomasanhängarna utvecklade Q-läran åt asketism medan Q-gruppen utvecklade läran i en apokalyptisk riktning.

I nästa skikt, som benämns Q2, och som alltså är yngre än Q1, framstår Jesus som en dömande profet. I det här skiktet finns till skillnad från det äldsta skiktet berättande text, text i dialogform, apokalyptiska domsuttalanden och polemik mot fariséerna, de skriftlärde och mot de människor och städer som avvisar Jesus lära. De människor som inte klarar av att leva upp till alla de kärleksfulla uppmaningarna i Q1 fördöms i Q2-skiktet. Galileiska städer, fariséerna och de skriftlärde fördöms med hjälp av ve-ropp:

Ve dig, Korasin! Ve dig, Betsaida! Ty om de underverk som har utförts hos er hade skett i Tyros och Sidon, så hade dessa städer för länge sedan omvänt sig och suttit i säck och aska. Men för Tyros och Sidon skall det bli lindrigare vid domen än för er. Och du, Kafarnaum, skall du kanske bli upphöjt till himlen? Nej, du skall störtas ner i dödsriket.

Ve er, fariséer, som ger tionde av mynta och vinruta och alla grönsaker men glömmar rättvisan och kärleken till Gud. Ve er, fariséer, som älskar att sitta främst i synagogorna och bli hälsade på torgen [...] Ve också er, ni laglärda. Ni lastar på människorna bördor som är svåra att bära och rör inte ett finger för att lätta på bördorna.

Jesus framställs alltså i Q2 som en apokalyptisk domare som ska döma de nämnda grupperna. Tönen i detta skikt är mycket polemisk och skiljer sig därigenom från Q1-skiktet. Många forskare menar att polemiken i Q2 återspeglar de motsättningar med det omgivande samhället som Jesusrörelsen ställdes inför på 50-60-talet efter Jesus död. Forskare menar också att Q2-redaktören har infogat en del material om Johannes döparen, där denne predikar om den nära förestående domen, uppmanar människorna till bätt-

ring och förebådar Jesus ankomst. Eftersom Jesus endast framstår som en vishetslärare i Q1 och eftersom domsuttalandena i Q2 kan tyckas oförenliga med en del av uppmaningarna i Q1, tjänar Johannes döparens profetiska uttalanden som en introduktion av det nya temat. Hädanefter ses Jesus inte endast som en vishetslärare utan också som en apokalyptisk profet. I den senare rollen förkunnar Jesus den förestående domen i Q2:

Jag har kommit för att tända eld på Jorden. Om den redan brann! Tror ni att jag är här för att skapa fred på jorden? Nej säger jag, men splittring!

Ty liksom blixten flammar till och lyser upp hela himlen från horisont till horisont, så skall Människosonen visa sig på sin dag. Som det var i Noas dagar, så skall det bli under Människosonens dagar. Folk åt och drack, gifte sig och blev bortgifta, ända till den dag då Noa gick in i arken och floden kom över dem och gjorde slut på dem alla. Eller som på Lots tid: folk åt och drack, köpte och sålde, planterade och byggde, men den dag då Lot lämnade Sodom, regnade eld och svavel från himlen och gjorde slut på dem alla. Likadant blir det den dag då Människosonen uppenbaras.

Termen Människosonen förekommer vid ett tillfälle redan i Q1-skiktet, när Jesus säger: "Rävarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila sitt huvud." I Q2-skiktet används uttrycket Människosonen flitigt för att beteckna Jesus, särskilt i sammanhang då han förkunnar det apokalyptiska slutet som vi såg i citatet ovan. Termen förekommer

redan hos profeten Daniel som beskriver hur Människosonen kommer på himlens skyar. Därefter används termen flitigt i apokalyptisk litteratur som till exempel Henoksboken.

Det yngsta skiktet Q3 tillkom efter det romersk-judiska kriget. När Matteus och Lukas infogade Q i sina evangelier var det alltså denna

version som de hade tillgång till. Här framställs Jesus som Guds son. Vi ser alltså en utveckling av den roll man ansåg att Jesus hade. I Q1-skiktet framstår Jesus som en vishetslärare, medan han i Q2-skiktet har rollen som en apokalyptisk profet. I Q3-skiktet framstår han som Guds son: "Jag prisar dig, fader, himlens och jordens herre... Allt har min fader anförtrott åt mig. Ingen vet vem Sonen är, utom Fadern, och ingen vet vem Fadern är, utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara det för."

I Q3-skiktet omnämns också templet för första gången i Q. Det är intressant att notera att Q inte rymmer någon fientlighet mot templet och ingen önskan att rensa det eller att ta det i besittning. Inte heller finns någon förutsägelse om förstörelse eller kritik mot templet. I Q3 nämns templet i en klagan över Jerusalem och allt som sägs är att: "Ni får själva ta hand om ert hus." Vidare nämns templet i samband med episoden då Jesus frestas av Satan och förs till templet. Inte heller här finns någon fientlighet riktad mot templet. Vid Q3-redigeringen infogas också några uttalanden som mildrar den hårda polemiken i Q2, och Q-gruppen närmar sig därmed den traditionella judendomen. Vi såg ovan hur Jesus anklagade fariséerna i Q2-skiktet för att försumma det väsentliga i religionen: "Ve er, fariséer, som ger tionde av mynta och vinruta och alla grönsaker men glömmar rättvisan och kärleken till Gud." Detta var alltså från Q2-skiktet. Direkt efter denna anklagelse infogas följande vid Q3-redigeringen: "Ni skulle göra det ena utan att därför försumma det andra." Här närmar man sig alltså den traditionella judendomen.

Ända sedan tvåkällshypotesen (att Matteus och Lukas an-

Vi ser en utveckling av den roll som man ansåg att Jesus hade. I Q1-skiktet framstår Jesus som en vishetslärare, medan han i Q2-skiktet hade rollen som en apokalyptisk profet. I Q3-skiktet är han Guds son.

vänt sig av Markus och Q-källan) lanserades på 1800-talet, har forskare funderat över Q-källans två motstridiga huvudteman: vishetsorden och de profetiska apokalyptiska domarna. Man menade länge att båda dessa teman hade traderats muntligt och sedan nedtecknats i Q. En annan teori har varit att de apokalyptiska uttalandena var äldst och att visdomsuttalandena infogats i efterhand. Men efter fyndet av Tomasevangeliet, som till största delen består av Jesusord och har mycket material gemensamt med Q1, började man undersöka möjligheten att Q-källan ursprungligen kunde ha varit en visdomssamling. Man urskiljde sju grupper av visdomsuttalanden i Q som skiljer sig från övrigt material. Dessa uttalanden fungerar på egen hand och är alltså inte beroende av det andra materialet. Det omvända är inte fallet, för det i efterhand infogade materialet klarar sig inte utan den andra texten. Man har kunnat urskilja "sömmar" där nytt material har infogats, men för att tydligt kunna se alla dessa sömmar måste man ha kunskap om grekisk syntax. Annat som skiljer de olika redaktionerna åt är teman och stil. I det äldsta skiktet återfinns många aforismer (en aforism är en kortfattad och uttrycksfull tanke). Ett exempel på en aforistisk uppmaning är "älska era fiender". Nästa skikt är istället fullt av profetiska uttalanden.

Bland de forskare som tror på teorin om de tre skikten i Q, finns olika åsikter om vad som går tillbaka till den tidigaste kristendomen och Jesus. Några forskare menar att endast de delar i Q1 som överensstämmer med den kyniska filosofin, går tillbaka till den äldsta tiden. Det som handlar om Gudsriket och förtröstan till Gud i Q1 ska enligt dem ha infogats något senare. Vissa av dem menar också att många av de andra traditionerna om Jesus som inte finns i Q, till exempel passionshistorien och episoden då Johannes döper Jesus, är mytbildningar. Andra forskare stöder tan-

ken på att största delen av Q1 återspeglar den äldsta kristendomen, även materialet om Gudsriket och Gudsförtröstan men att även andra traditioner som inte återfinns i Q, som till exempel episoden då Johannes döper Jesus och passionshistorien, också kan gå tillbaka till den tidigaste kristendomen.

Källor:

Jag har utgått från *The Lost Gospel, The Book of Q* av Burton Mack. Han tillhör de forskare som menar att den äldsta Q-gruppen var kyniker och att de delar av Q1 som handlar om gudsriket och gudsförtröstan inte tillhör Q-gruppens tidigaste lära.

John Kloppenborg lanserade teorin om Q-källans tre skikt i sin bok *The Formation of Q* 1987. Boken är svårläst, och Kloppenborg förutsätter nästan att läsaren förstår klassisk grekiska. Jag har inte använt mig av den boken som källa, men den kan nämnas för de som är intresserade av att läsa mer om Q.

Burton Mack skriver populärvetenskapligt och är lätt att läsa. Hans bok *Who Wrote the New Testament* tar upp teorin om Q.

Stephen Patterson behandlar Q-evangeliet i sin bok *The God of Jesus*, och han menar, till skillnad från Burton Mack, att även andra traditioner än den kyniska filosofin går tillbaka till den äldsta kristendomen. Patterson ger intryck av att vara en fritänkande kristen; han menar till exempel att uppståndelsen aldrig ägt rum.

Det yppersta

Frågan om en svensk litterär (dvs skönlitterär) kanon bör sammanställas, har tagits upp i den offentliga (synliga) kulturella debatten, där ett litet antal personer får tumla om – dvs informera och säga vad de själva tycker. I *Kulturen*, Dagens Nyheter, 12 maj i år tog en David Noaksson, för mig tidigare okänd, upp frågan.

Danmark har sedan några år, får vi veta, en kulturkanon, där inte bara "litteratur" ingår, utan även bl a bildkonst och musik, från hela Norden. Sveriges "litteratur" representeras av 20 författare, som alltså kan sägas utgöra ett slags kanon, eller åtminstone en förstudie till en sådan. (Ett par svenska litteraturkännare nämns som "rådgivare".) Fröding är med (Gud ske lov!) liksom Selma och August, Ivar Lo och Martinson, samt (säkert som amen) Ekelöf, den man som jag tycker inleder en nedgångsperiod (som fortfarande pågår) i den svenska lyriken. Med är *inte* tre nobelpristagare, Heidenstam, Karlfeldt och Eyvind Johnson, och inte heller Viktor Rydberg, Vilhelm Moberg, Jan Fridegård, Nils Ferlin och Hjalmar Gullberg.

Jag tycker för min del att det är en riktigt dålig idé att sammanställa en kanon. Vad innebär kanon förresten? Man skall inte tro att det är något som är kanonbra! Enligt Svenska Akademiens ordlista betyder kanon, med betoningen i början, "rättesnöre". Ibland syftar ordet på bibelns erkända böcker, men kan användas även inom skönlitteraturen för att beteckna det yppersta där.

En litterär kanon pekar ut vad det kulturella etablissemanget anser är det bästa. Och det är förstås roligt att få veta det. Riktigt roligt är det också att man vid sidan av den officiella kanon kan tänka sig en eller flera alternativa kanon.

Om nu Sverige bestämmer sig för att sammanställa en kanon, vilka skall då ingå i den jury som skall välja ut den bästa "litteraturen" på svenska?

Så här tycker jag: Jury blir de aderton i Svenska Akademien (med valspråket "snille och smak") landets professorer i litteraturvetenskap, cheferna för kulturen i de största tidningarna samt dessutom ett 10-tal av de mest synliga litteraturkritikerna i landet (vilka väljs ut av kulturcheferna). Alla dessa får rösta på vilka författare, och texter, som skall vara med. Säkert kommer de att göra goda val, åtminstone ibland.

(Ordet litteratur syftar på skrifter av en mångfald olika slag, men i detta sammanhang avses skönlitteratur, dvs diktning. De som skriver litteratur av andra slag, räknas kanske inte som lika fina som diktarna?)

Mina egna favoriter bland svenska dikter nämns och kan delvis läsas på www.sokaren.se/INDEX143.HTML

Man kan ju även sammanställa en kanon med de viktigaste böckerna inom Sökarens intresseområden. Jag går igenom mitt bibliotek och stannar för följande titlar:

Richard M Bucke: *Cosmic Consciousness*

1901 – året före sin död – gav den framstående amerikanske läkaren professor Bucke ut sin bok om kosmiskt medvetande, nu en klassiker. Kosmisk medvetenhet innebär bl a insikten att världsalltet inte består av död materia, som regleras av hårda, ändamålslösa lagar, utan att det är helt och hållet immateriellt, andligt, levande.

Rachel Carson: *Tyst vår*

Biologen Rachel Carsons bok, utgiven 1962, visade hur kemiska insekts- och ogräsbekämpningsmedel förgiftar livsmiljön och leder till svåra sjukdomar hos människor och djur. Boken hade en utomordentligt stor betydelse för den begynnande miljörörelsen.

Aldous Huxley: *Den oförgängliga filosofin*

Den brittiske författaren A Huxley skrev en bok, mycket uppmärksamman, om vad han uppfattade som evigt giltigt filosofi. Han menade att det finns en enda, gudomlig verklighet, som är den innersta kärnan i allting.

J. Allen Hynek: *UFO-rapporten m fl på eng.*

Professor Hynek var en amerikansk astronom som av regeringen utsågs till UFO-undersökare; han skulle bedöma vad som låg bakom mängden av UFO-rapporter. Han kom fram till att det existerade en vetenskaplig gåta, som borde lösas.

Thomas S. Kuhn: *De vetenskapliga revolutionernas struktur*

Professor Kuhn gjorde gällande att vetenskapen inte är kumulativ, inte fungerar så att fakta läggs till fakta i en oavbruten harmonisk process, utan i stället bygger upp sig på nytt med varje revolution inom sitt eget område. Översatt av Örjan Björkhem.

Peter Russell: *En uppvaknande värld. På tröskeln till en ny tidsålder*

Russell skriver bl a att vad som sker på vår planet inte tycks vara en följd av en serie lyckträffar, utan allt verkar vara utomordentligt väl organiserat. Han skriver också att i vårt inerta är vi alla förenade.

Ian Stevenson: *Twenty Cases Suggestive of Reincarnation m fl*

Läkaren och parapsykologen professor Stevenson undersökte en stor mängd fall som tyder på reinkarnation och utförde därmed en viktig pionjärforskning.

Are Waerland: *I sjukdomarnas häxkittel m fl*

Waerland kom fram till att "vi har inte med sjukdomar att göra, utan med livsföreningsfel. Avskaffa livsföreningsfelen och sjukdomarna försvinner av sig själva".

Heinz Vonhoff: *I kamp mot nöd. Barmhärtighetens historia*

Det skulle kunna skrivas böcker om mänsklighetens ogärningar, ja det kunde bli ett stort bibliotek med berättelser om fasansfulla handlingar. Men böcker om kärleksgärningar finns också. En av dem är boken av Vonhoff, översatt från tyska av Alf Ahlberg och utgiven på svenska 1962.

Ny högtintressant bok från Parthenon förlag

Elisabeth Lannge Budbärare från det okända

Ett av våra mest efterfrågade medier beskriver sin fängslande livsresa och lär dig finna din egen kraft!

Elisabeth Lannge, ett av våra mest ansedda svenska medier och känd från TV-produktionerna *Andarnas makt*, *Det okända* och *Akademien för det okända*, berättar sin fascinerande historia i denna bok som är sprängfylld av spännande upplevelser, visdom och humor. Med sin mångåriga erfarenhet som medium och sitt härliga slagfärdiga sätt ger hon inspirerande budskap till alla som intresserar sig för tillvarons andliga sida, tröst till dem som söker och goda råd till dig som vill utveckla dina egna intuitiva talanger.

BESTÄLL DIREKT FRÅN FÖRLAGET TILL SPECIALPRIS!
240 sid, inbunden. Endast 198:-, bara 20:- porto tillkommer.

Gör såhär: Sätt in 218:- på Plusgiro 1959-6, Parthenon AB, och *glöm ej att skriva "Budbärare"* samt ditt namn och adress på meddelandet till betalningsmottagaren eller på girokortet.
Gör slag i saken - boken väntar på dig!

På www.parthenonshop.se hittar du både de nyaste spännande böckerna och ett stort sortiment av antikvariska böcker inom esoterik och new age som är slutsålda i bokhandeln. Välkommen att fynda!

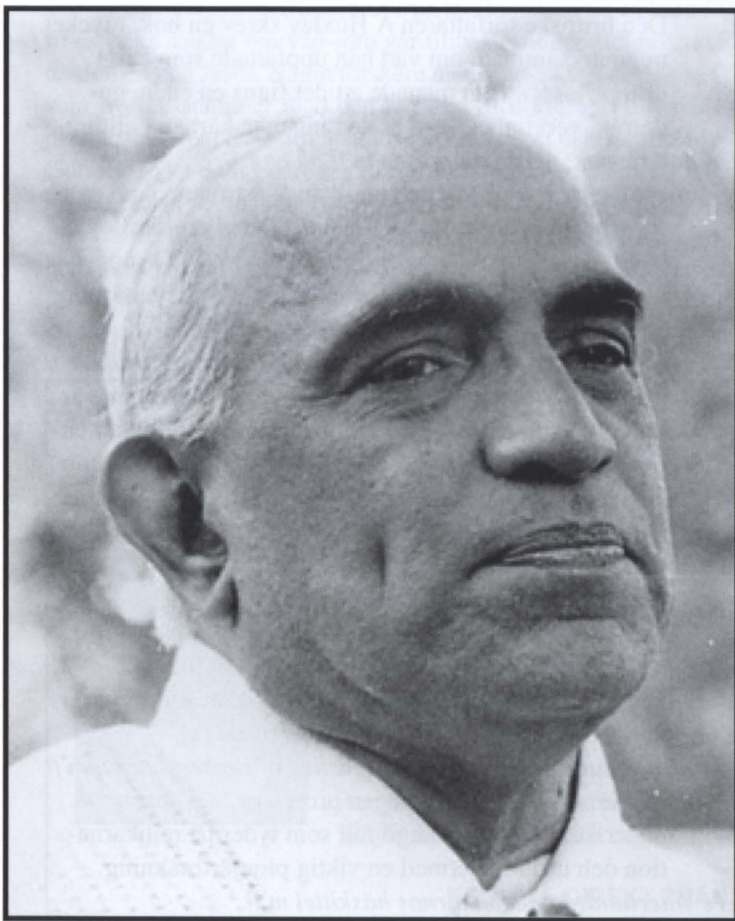

Parthenon Förlag & Bokhandel Box 3053, 611 03 Nyköping Tel 0155-28 97 60

Det uppskattas att det finns ca 3000 religioner på jorden idag.

Min favorit bland religioner och andra världsförklaringar är Vedanta. För den skull tas Vedantafilosofin gärna upp i denna tidskrift.

Swami Ritajananda förklarar vad Vedanta är

ten, och Vedanta förklarar att detta bör vara vårt ideal och vår plikt – målet för vårt liv på jorden.

Varje människa befinner sig enligt Vedanta på den utvecklingsväg som slutligen leder till insikt om hennes sanna natur, hennes inre Gudomlighet. Denna utveckling mot fullkomlighet är jordelivets mål, och människan möter sådant som bäst främjar denna inre växt.

Vi vill naturligtvis bevara vår individualitet, som betyder så mycket för oss. Men den är det största hindret för vår utveckling. Vedanta lär oss att den som håller fast vid sin mänskliga individualitet endast kan uppleva en begränsad glädje. Så länge människan håller fast vid sitt individuella jag, uppnår hon inte sällheten, ty denna finns endast i det absoluta, "eviga".

Vedanta lär oss att vi, för att närma oss denna absoluta Verklighet, inte behöver gå utanför oss själva, utan kan finna den inom oss.

Anden är allt i allt. Men vi ser inte verkligheten som den är, eftersom vi hindras av vårt orena sinne, av vår mänskliga natur.

Livet är mycket större än vi nu förstår. Vi lever instängda i den lilla mänskliga tillvaro som vi själva byggt upp. Vi fattar ännu inte Evighetens storhet.

Vedanta lär oss att Gud inte är en Person, utan en Princip, det Absoluta, som kontrollerar skapelse, upprätthållande och förintelse. Gud är obegränsad och oföränderlig. Gud är evig!

Eftersom vi lever i en mänsklig kropp och identifierar oss med den, har vår religion sin rot mer i köttet än i anden. Vi ger Gud samma egenskaper som vi själva har, t o m vrede, avundsjuka och hat. Dessa tankar om en människoliknande Gud avlägsnar oss mycket från Gudomen, som enligt Vedanta är "vad som är oss allra närmast".

Gud är allt i allt. Vedanta lär oss inte att se "religionen" ur en annan synvinkel, utan att se på hela världen i ett större perspektiv, i en vidare anda.

"Jaget" som är fångslat i denna lilla kropp, måste lämna sitt fängelse och finna frihet. Att finna Enheten, som är dold bakom denna världens mångfald, är Vedantas högsta mål. Det är en upplevelse som är möjlig. Vedanta visar vägen. Den lär oss de andaktsövningar som gäller för en idealisk religion. Med andra ord, Vedanta är en kunskap som bekräftas genom andliga övningar. Målet är att lösa livets mysterium.

Själv (Atman) föds icke och dör icke. Födelse och död finns i naturen, inte i Själv.

Var och en av oss förklarar världen på sitt eget sätt, så som han eller hon uppfattar den, men frågorna om universums gåta blir utan definitiva svar. Bland alla filosofiska skolor som finns försöker Vedanta ge en så klar bild som möjligt av hur vår tillvaro är, den för oss mest betydelsefulla frågan.

Upanishaderna, som är Vedantas främsta skrifter, uppmanar oss att lära känna Atman. Atmanam Viddhi, säger Upanishaderna, d v s: Det eviga medvetandet är inom oss. Genom det ser vi, hör vi, tänker vi. Atman är medvetandet. Det är Ljuset genom vilket vi ser, hör och tänker, ljuset som belyser alla våra erfarenheter. Den människa som är omedveten om denna sanning och lever i vardagsmedvetandet, fäster stor vikt vid yttre förhållanden, även om hon fattar föga.

I olika Gudsinspirerade förklaringar finner vi ordet Existens – SAT. Vi formulerar vår tankebild sålunda: Existensen är "JAG ÄR", och vi upptäcker att vi själva verkligen är "Jag är", ren Verklighet, utöver alla de begränsningar som vårt intellekt har format. Vedantas skönhet ligger i denna upptäckt av "Jag är", av jaget som får oss att förstå att vår verkliga natur är Rent Medvetande, evigt, fullkomligt, utöver allt som är synligt. Detta Rena Medvetande är Ljuset som upplyser allt.

Men de flesta av oss har ännu inte förstått sin rätta natur. De ser inte det Rena Medvetandet, utan identifierar sig med de olika personligheter som lagrats på deras sanna natur. På så sätt framkallar vi själva våra lidanden, på grund av okunnighet om vilka vi är.

Det enda sättet att slippa lidandet är att nå kännedom om sitt rätta "Jag". Vedanta kallar det Atman och försäkrar att då man känner Atman, övervinner man alla lidanden:

Tarati Shokam Atmavit, säger Upanishaderna, d v s Själv föds icke och dör icke. Födelse och död finns i naturen, Prakriti, inte i Atman.

Upanishaderna och Bhagavad Gita förklarar: "Atman kan inte sönderhuggas, inte brännas, inte vätas, inte torkas ut. Atman är evig, överallt närvarande, bestående, orubblig, uraldrig. Man säger att den är omanifesterad, otänkbar, oföränderlig. Om du således känner den på detta sätt, behöver du ej sörja."

Den eviga friheten finns för oss alla. Vi måste söka den för att nå den. Detta är nödvändigt. Det är målet för vårt liv, och för att nå målet har vi begåvats med en stor trängtan. Alla andra önsningar än denna är illusoriska. Vedanta säger att varje god gärning som vi gör här i livet, är ett uttryck för denna frihet. I ett poem formulerar sig de gamla Visa sålunda:

"Varför gråter du, min vän? För dig finns varken rädsla eller död. Varför gråter du? Det finns inte någon misär för dig. Du är oändlig som den blå himlen, oföränderlig är din natur. Mångfärgade moln döljer den, leker ett ögonblick och seglar sedan förbi. Himlen förblir alltid densamma. Du bör undvika moln. Det är allt."

Kunskapen om Atman kallas Frihet eller Nirvana. Då människan når denna kunskap, om så för några ögonblick bara, kommer hon aldrig mer att vara underkastad de illusioner som kommer av att hon är en person.

Vedanta försäkrar att när människan nått kunskapen om Atman, sin sanna natur, sitt sanna Jag, kommer hon aldrig mer att sörja. Om någon här i världen gör gott, så är det en sådan människa. Endast hon förstår betydelsen av att göra gott åt andra. För henne finns blott en enda verklighet. Hon kan ej vara egoist, ty egoism innebär åtskillnad. När en människa uppnått kunskapen om Atman, står hon utanför all egoism. Hon har nått det tillstånd då

hon alltid ser det Eviga, det Allomfattande.

Kärlek, sympati, medlidande – alla de känslorna är uttryck för det Allomfattande.

Hjälp andra, ty de är delar av dig själv, säger Vedanta. En kännare av Vedanta kan, utan smärta, ge upp sitt liv för en medmänniska, ty hon vet att döden inte finns för henne. Hon identifierar sig till den grad med universum att hon helt spontant gör gott och finner sin glädje i tjänandet av andra. Hon är en lycklig människa.

Vedanta har ingen lära om en fortsättning av jordelivet i himlen, i skärselden eller i helvetet. Den talar i stället om en utveckling i liv efter liv.

I Vedaböckerna, som är ännu äldre än Upanishaderna, finner vi heller inga texter som talar om en skapare.

I Rig Veda finns en ursprungshymn:

Då var ej vara och ej icke-vara
ej luftrum var, ej himmelen därovan.
Vad dolde sig? Och i vems vård
var vattnen och den bottenlösa avgrund?
Då var ej död, odödlighet ej heller
av dagen eller natten intet tecken,
Det Ena vindlöst andades i sig,
och utom Det ej annat var att finna.
Det mörker var, och allt det här var vatten,
i början dolt av mörkret – outskiljbart
vad som låg tomt, av tomheten omslutet.
Den ena föddes av den inre glöden.
Begäret först sig rörde i det Ena,
det var den första säd, av tanke alstrad.
De siare, som fromt i hjärtat forskat,
ha funnit varats rot i icke-varat.
Och mellan vara och icke-vara sträcktes bandet
– var under något eller var det ovan?
Skapande kraft där fanns och fruktbar makt,
all-enhet ovan och inunder strävan.
Vem är som vet, vem kan väl här förkunna
varifrån skapelsen sitt ursprung leder?
Från skapelsen är gudarna ju komna,
men själva skapelsen, hur har den uppstått?
Hur denna skapelse en gång har uppstått
– och den har skapats eller icke skapats –
det vet förvisso Han, som den bevakar
i högsta himlen – eller vet det icke.

(Övers. Elin Lagerkvist)

Från icke-varat härleds alltså varat. I början fanns En, benämnd Brahman. Och Universum är en projektion av Brahman och återgår i Brahman efter otaliga tidsperioder.

Artikeln utgör utdrag ur ett kapitel i en bok av Swami Ritajananda, "La Pensée Hindou". Kapitlet har översatts till svenska av Inga Heikel.

Är svepduken från Turin trots allt äkta?

Tidskriften *Allt om Vetenskap*, nr 5, 2008, har en notis om "svepduken från Turin", som tros visa ett avtryck av Jesu kropp.

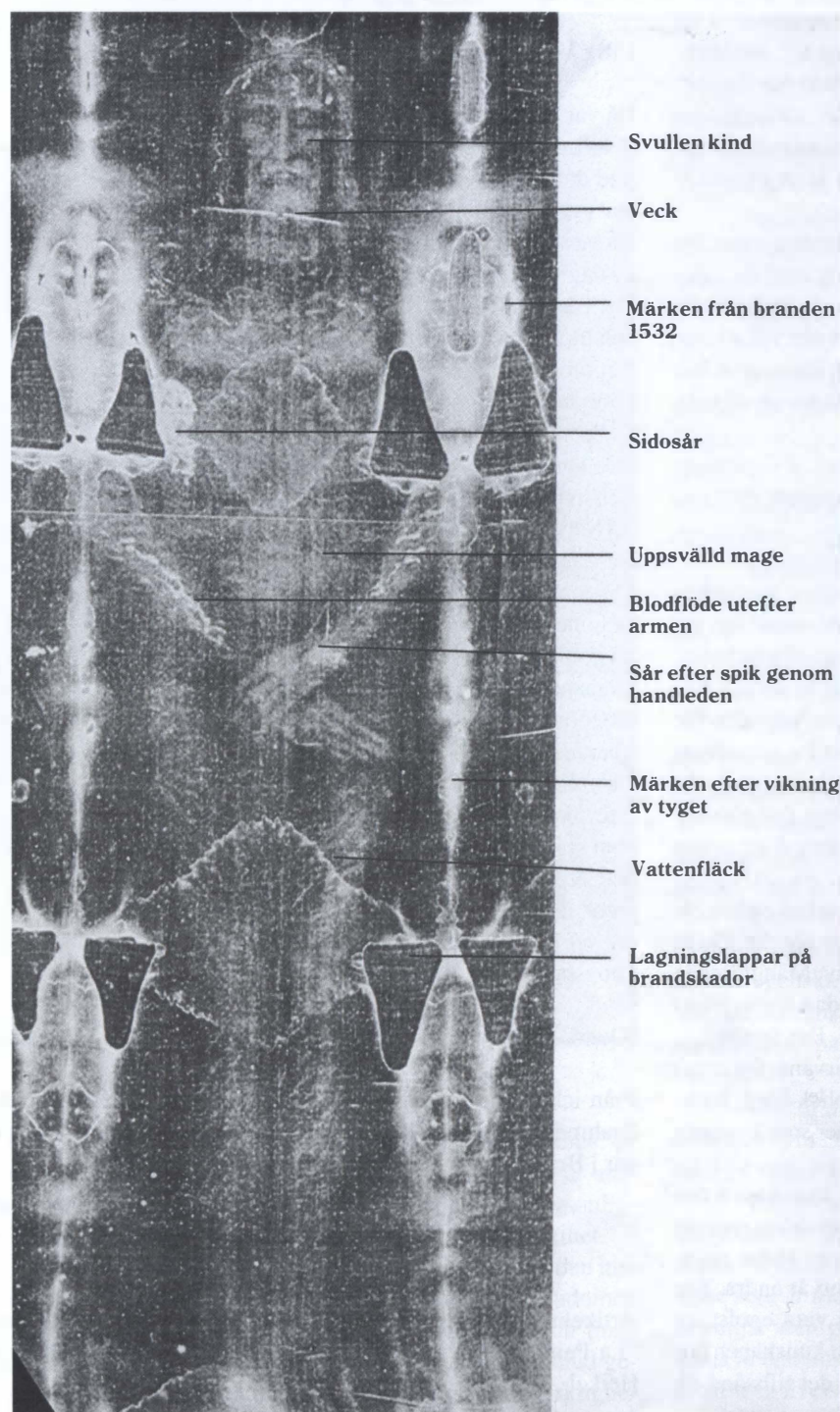
Tygstycket har tidigare ålderstestats med kol-14-metoden. Resultatet har blivit att det är från slutet av 1200-talet eller början av 1300-talet, vilket skulle innebära att svepduken är en förfälskning.

Allt om Vetenskap skriver nu att den amerikanske fysikern John Jackson, som utförde det första stora testet av svepningen 1978, länge har hävdat att en brand 1532

haft stor inverkan på resultaten av mätningar med kol-14-metoden, och han slår idag fast att bara en tvåprocentig nedfläckning av materialet kan ge ett fel på 1500 år. Man har idag kunskaper om kol-14-metoden som inte fanns för två decennier sedan. Betyder det att svepduken trots allt kan vara äkta?

(Notisen saknar uppgift om källor till de informationer som ges.)

I Sökaren nr 6, 2003 hade Lennart Kjellson en artikel där han utförligt redogjorde för varför han trodde att turinsvepningen är äkta. Den kan läsas på hemsidan www.sokaren.se/INDEX393.HTML.

Healing

Den amerikanske läkaren Leonard Laskow hör till dem som sett effekter av healing. Han understryker att människokroppen har en självläkande förmåga och att det är den som både ortodox medicinering och healing stödjer. Det är livets naturliga instinkt att hela sig självt, säger han.

Laskow berättar om dr Justa Smith, som mätte enzymet trypsin i vatten vilket blivit påverkat av en healer, och hon upptäckte förändringar i enzymets aktivitet i jämförelse med obehandlat vatten. Liknande resultat fick dr Bernard Grad när han använde healingbehandlat vatten till fröplantor och upptäckte att de växte markant mycket snabbare än fröplantor i en kontrollgrupp som fått vanligt vatten.

I en serie experiment lät dr Grad en person med "gröna fingrar" och en djupt deprimerad patient hålla var sin flaska med vatten i handen. Sedan vattnade han grupper av växter med antingen det vatten som hållits av personen med gröna fingrar, det som hållits av den deprimerade personen, eller vanligt vatten som inte fått någon "behandling" alls. Plantor som fick vatten från den deprimerade patienten växte långsammare än de som fått vanligt vatten.

Dr Laskow har också berättat om hur han experimenterat tillsammans med neurokemisten Glen Rein och funnit att cancerceller minskar i antal om man, medan man iakttar dem genom mikroskop, starkt föreställer sig att de blir mindre. Ännu mer förefaller de att minska om man också starkt inriktar sin vilja på att det skall ske.

Det finns många slags healing som fungerar, t ex självhealing genom handpåläggning, som envar kan prova. Man kan lägga sina händer på en egen ond rygg eller över ögon som blivit svaga med åldern eller över tänder som gör ont eller huvud som värker. Om det fungerar vid stor smärta, vet inte den som skriver detta – men det finns en tydlig verkan, kanske olika stark för olika människor.

Healing är en viktig sanning som den medicinska världen idag försummar på grund av sin materialistiska verklighetsbild.

De s k skeptikerna ställer sig i främsta ledet i kampen mot den verklighet som healing är.

Kritik av det medicinska etablissemangen

I Expressen rapporterade i maj Anna Bäsén och Lennart Kriisa om psykiatrers inte sällan lättvindiga diagnos *bipolär light* med följande utskrivningar av tabletter, som kan ge svåra biverkningar, vilka det inte talas om.

Bipolär light är lätt manodepressivitet. Den drabbade känner sig uppåt ibland, fylld av energi, och nedstämd ibland. Detta betraktas av många läkare som en ny folksjukdom; den har lanserats ivrigt av läkemedelsföretag, som vill sälja mediciner.

Det är enligt tidningen omkring 400 000 svenskar som lider av den nya sjukdomen och dagligen medicinerar mot depression. De behöver ta medicin livet ut – en god affär för läkemedelsindustrin.

En kritiker av läkemedelsföretagen är svensken Peter Rost, tidigare vice vd för läkemedelsjätten Pfizer. Han kritiserar bl a andan inom läkemedelsindustrin, där man vill tjäna mycket pengar och få snabba vinster.

Kultur i Aftonbladet

I Aftonbladet Kultur (med två nya ansvariga kvinnliga redaktörer) har en skribent Ann Charlott Altstadt 30 maj fått utgjuta sin materialistiska galla över Rhonda Byrnes världssuccé *The Secret – Hemligheten* (Energica) som påstås har blivit översatt till svenska av "Evert Trägårdh" (skall vara Eva Trägårdh).

Recensenten är väl inläst i materialismens credo, och tvivlar inte.

I verkligheten är Byrnes tankar att lika drar lika till sig och att man ofta kan få det man livligt önskar sig, grundade på erfarenhet, och väl värda att prova. Sådana djärva, provocerande idéer kan visa sig värdefulla på liknande sätt som "brainstorming" kan ge goda resultat. Bland det som vissa förkastar som skräp kan finnas betydelsefulla insikter som mänskligheten behöver. Och det är så att tankar har en helt annan kraft än dagens materialister/-ateister föreställer sig.

Men instängd i sin materialism föraktar denna Ann Charlott Altstadt vad andra i öppenhet vill prova.

Visst kan man vara tveksam till "Hemligheten", men Altstadts totala underkännande av något hon inte gillar eller inte

Är Gud ett hjärnspöke?

I SVT:s livsåskådningsserie "Existens" visades måndagen den 26 maj i år det sista avsnittet, där man ifrågasatte om vissa andliga upplevelser kan härledas ur processer i hjärnan.

Konstnärinnan Agneta Sofiadotter fick berätta om en stark översinnlig upplevelse som hon haft under en skogs promenad en långfredagsnatt tillsammans med en väninna. Det var ett märkligt ljus, fyllt av kärlek, i en glänta, som för Agneta fick en livsväsende betydelse. Hon är numera katolik.

Programledaren Anna Lindman Barsk syntes i början ha en vänligt intresserad inställning till Agneta Sofiadotters erfarenhet, men det ifrågasattes senare i programmet om upplevelsen, liksom andra liknande hos andra personer, kunde ha sin naturliga förklaring i den mänskliga hjärnan, dvs var en illusion och därmed värdelös som beskrivning av något verkligt. Ja, programmet tycktes stanna inför tolkningen att denna översinnliga händelse hade sin grund i processer i hjärnan. Den förklaringen hävdade neurologen och ateisten Dan Larhammar, känd för sin åsikt att "Gud finns i hjärnan".

Men det måste ifrågasättas om en upplevelse av detta slag först sker i hjärnan och därefter uppfattas av medvetandet som något yttre eller om upplevelsen kommer till hjärnan utifrån och sedan uppfattas av medvetandet. Det senare torde vara minst lika troligt som det förra.

Men tydligen ville SVT antyda eller förklara hur det förhåller sig med vissa översinnliga upplevelser: de är överkliga.

Det sades att människor med starka inre upplevelser av något meningsfullt högre har en speciell psykosomatisk konstitution. Man kunde också säga att det händer något särskilt i skallen på dem som har gudomliga upplevelser – och det är detta som är osaken, inte Gud, för Gud finns ju med all sannolikhet inte.

Det faktum att Agneta Sofiadotter hade upplevelsen tillsammans med en annan person, som skall ha upplevt samma sak, kommenterades inte.

Men alla djupa översinnliga upplevelser av ljus m m kan inte förklaras bort av vetenskapsmän som är ateister och materialister. Detta slags erfarenheter finns hos många och kan mycket väl ibland tänkas ge en inblick i något "högre", fast det vet vi ju inte med säkerhet.

I en artikel i Sökaren 2, 2008 berättar en kvinna hur hon en gång tyckte sig skåda in i verklighetens hjärta och såg sanningen om världen: "Tjugo minuter av verklighet". Sådana upplevelser är inte alldeles ovanliga. Är de ett resultat av processer i hjärnan eller en upplevelse av verkligheten som den är? Ingen vet.

Om man tror att världsgrunden är materia, föredrar man kanske tanken att vissa andliga upplevelser har sin rot i hjärnan, som arbetar självständigt. Om man däremot tror att världsgrunden är icke-materiell, andlig, föredrar man nog att se dessa upplevelser som möjliga bilder av verkligheten.

För mycket av vissa saker?

En av våra läsare tycker att det blivit tjugot på senare tid med ett ständigt återkommande "missionerande för skapelestron" – och vill ha tillbaka den gamla Sökaren ...

En annan person menar att tidskriften innehåller för många visdomsord (Visdomsbladet) – det kunde räcka med mindre av den varan. – En återkommande "Lilla visdomsrutan" har föreslagits.

Tack för synpunkter! Men Sökaren görs efter den enkla principen att jag i första hand tar in sådant som jag själv tycker är viktigt och bra. Ett litet antal medarbetare har sina egna preferenser.

Att påvisa ateismens orimlighet känns väldigt viktigt för mig – liksom att plädера för vegetarisk livsföring och att skriva om den indiska vedanta filosofin.

En gång i tiden pågick i Sökaren en ständig rundgång hos olika samfund – en del av detta samlades sedan i "Alternativ tro", en bok i två volymer (som kan lånas från bibliotek). Men detta sökande känns inte längre aktuellt.

Kanske är det för mycket av gamle Magnusson i denna tidskrift, men det är för närvarande endast en handfull andra sökare som är ivriga att publicera sig i dessa spalter.

SM

Psi-spåret plus fjärrseende?

En av våra läsare skriver att han läste om eftersökning av en försvunnen person med hjälp av slagruta/pekare och det s k psi-spåret. Han kommenterar att det var ett imponerande resultat, men menar att om de hade samarbetat med en *remote viewer*, hade de förmodligen hittat den försvunne.

Uppgiften för en fjärrseende person skulle vara att beskriva platsen där den saknade befinner sig.

Läsaren menar alltså att de två metoderna kan komplettera varandra och skapa ett ännu bättre sökunderlag.

Bön

Verkar bön? Nej! säger en del. Ja! säger andra. I vår tid tror många s k bildade människor att det inte finns någon plats för bönen i en realistisk världsbild. Men avvikande röster hörs.

I religiösa kretsar menar man att bön har en helande kraft, och även kan ge hjälp vid livets olika svårigheter. "Gud hör bön."

Många intressanta "fall" omtalas – även några från den medicinska världen.

För flera år sedan rapporterade tre amerikanska hjärtspecialister i tidskriften *Medical Tribune* att de bad för sina patienter och att detta tydligen påverkade de sjukas hälsotillstånd poitivt. En läkare och biträdande professor vid University of California i San Francisco, Randolph Bird, hade gjort en undersökning under tio månader av 393 hjärtpatienter. 192 av dem fick förebedjare, medan 201 i en kontrollgrupp inte fick det. De patienter som det bads för, kom att lida av färre komplikationer inom tre områden. Endast tre behövde antibiotika, mot 16 i kontrollgruppen. Endast sex led av lungödem, mot 18 i konrollgruppen. Ingen av dem som det bads för, behövde intubation (införande av ett rör genom munnen och struphuvudet). 12 i kontrollgruppen behövde det.

Denna undersökning gjordes för över 20 år sedan. Det var en strängt kontrollerad studie, uppges det. Randolph Bird drog slutsatsen att förbön har en välgörande verkan på sjuka människor. Han är kristen och betecknade sin studie som "en vetenskaplig utvärdering av vad Gud gör".

En biträdande professor i medicin vid Mayo Medical School, Arthur Kennel, sa att undersökningen gav stöd åt hans egna iakttagelser. "Jag ber för mina patienter, och jag tror att det gör dem gott".

En överläkare vid Doctors Medical Center i Tulsa, John Meriman, sa att dr Byrds resultat inte förvånade honom: "Jag tror att förbön gör att patienter klarar sig bättre."

Byrd hade engagerat protestanter, katoliker och judar som förebedjare. De fick veta namnet på patienten, diagnosen och tillståndet, och de ombads att be varje dag, men fick inga instruktioner om hur det skulle gå till. Varje förebedjare bad för flera olika patienter. Varje patient i experimentet hade 5–7 förebedjare.

Dr Byrds resultat är omskrivna – och även ifrågasatta – men har den insikt han ansåg sig ha vunnit trängt in i den medicinska världen? Nej, såvitt bekanthar detta inte skett. Skriver någon läkare idag ut recept med orden "Be tre gånger om dagen"? Kanske ett fåtal... Men bönenas makt faller ju utanför den materialistiska grundsynen inom dagens medicinska vetenskap, så det är ett stort motstånd mot sådant "trolleri" som bön.

Det finns ett överflöd av berättelser av anekdotisk karaktär om verkningar av bön, inte minst i religiös populärlitteratur. Vetenskapliga undersökningar av effekter av bön har gjorts och gett skilda resultat, en del positiva, en del negativa.

Pastor Franklin Loehr, som var utbildad kemist, undersökte i tre år om växter grodde snabbare när man bad för dem. Efter cirka 900 undersökningar av sammanlagt 27 000 frön, 80 000 mätningar och 150 försökspersoner ansåg sig Loehr ha fått vetenskapliga bevis för bönenas kraft. Han skrev 1959 boken *The Power of Prayer on Plants*, som blev berömd såsom ett pionjärbete.

Även andra forskare rapporteras ha undersökt bönenas kraft. Vid London Hospital Medical College gjorde C R B Joyce och R M C Weldon i början av 1960-talet dubbelblinda undersökningar av effekter av bön. Inget klart resultat uppnåddes. Men när en amerikansk forskare, Platon J Collipp vid Meadowbrook Hospital i New York, gjorde liknande försök, blev resultatet tydligare. Bön tycktes ha en positiv effekt på överlevnaden i barnleukemi. 18 barn ingick i studien. När undersökningen var avslutad levde fortfarande de 10 experimentpatienterna. Av de åtta kontrollbarnen hade bara två överlevt. Resultatet publicerades i *Medical Times*.

Även om inte många vetenskapliga studier bekräftar bönenas kraft, finns ju rap-

porterade lyckade fall som inte blivit föremål för vetenskapliga studier. Dessa kan man gott ta på allvar.

Man kan också nämna *ordlös bön*, sådan bön som sker omedvetet. Man har kanske ett betydande problem, och känslor om detta sänds ut i universum och fångas upp av andliga krafter. Det finns erfarenheter av sådant.

Ufokonferens

Sanningen finns där ute, och om man ska tro en erfaren polis, en politiker och en pilot håller utomjordingarna ett vakande öga på oss. Dramatiska ögonvitnessskildringar kunde höras på den femte irländska internationella ufokonferensen i slutet av september, under vilken delegaterna erbjöds "slutgiltiga" bevis på ufoaktivitet på himlen i norra Dublin och i Meath.

En film som tagits vid halv elvtiden på kvällen 3 augusti utanför Dunboyne spelades upp gång på gång för de drygt 70 delegaterna. Ett triangelformat föremål, med ljus i alla tre hörnen, tycks skicka ett rött laserliknande ljus mot marken. Det var en polisman som under en bilfärd lade märke till den ovanliga ljusformationen och lyckades filma den.

Fem dagar tidigare, 29 juli, hade en pilot som strax efter midnatt fotograferade blixtar från piren i Howth lagt märke till ett triangelformat föremål till höger om blixten på ett av fotografierna. 8 augusti rusade Jimmy Peppard, kommunpolitiker i Trim, in för att hämta sin kamera när han fick syn på ett triangelformat föremål på himlen. Enligt honom var det halvannan kilometer i diameter, och det förblev i samma position i en halvtimme. "Här har vi iakttagelser av tre föremål öster, väster och sydost om Dublins flygplats av trovärdiga observatörer. Sedan jag anlände hit har jag dessutom fått ytterligare ett fotografi från en pilot", kunde Carl Nally, medgrundare av UFO and Paranormal Research Ireland, konstatera på konferensen. Han menade också att det här ju är precis vad alla skeptiker ropar efter. Vad är väl bättre än bilder och berättelser av en polis, en politiker och en pilot! Carl Nally utesluter för övrigt inte att den ökade ufoaktiviteten kring norra Dublin och i Meath-området skulle kunna ha att göra med ett stort vägbygge i närheten av Tara. Det sker nämligen på en gammal helig plats.

DET OKÄNDA

Av George Lindsay Johnson

Uppenbarelser från människor, som dött men återkommit för att för sina vänner bevisa, att de fortfarande lever.

En stor mängd sådana fall har upptecknats, och det är inte alls svårt att även i medelstora bibliotek finna dem i ganska rikt antal. Såväl Camille Flammarion som professor Bozzano har samlat ett stort antal, vilka utgör slående och obestridda bevis på egots fortlevnad efter döden.

Första fallet berättas av Flammarion i det sista av de tre intressanta banden av hans arbete *La Mort et son Mystère*. Det var bevitnat av dr Sirchia och dr Caltagirone i Palermo och av den senare berättat för Camille Flarnmarion. Båda doktorerna var utpräglade materialister, och fastän de medgav möjligheten av psykiska fenomen, kan man knappast säga, att de trodde på dem.

Ett intyg av dr Victor Caltagirone: "En dag i maj månad 1910 hände det, att vi diskuterade psykiska fenomen. Under samtalets gång sa dr Sirchia till mig i skämtsamt ton: 'Hör nu doktor, om jag dör före er – vilket ju är det mest antagliga, eftersom ni är betvdligt yngre än jag – så lovar jag att komma tillbaka för att bevisa min fortsatta tillvaro, såvida jag allttjämt lever.'

'Då skall ni ge er tillkänna genom att slå sönder någonting i rummet', svarade jag leende, 'till exempel den här lampan, som hänger över bordet' – vi satt då i matsalen – och för att vara ärlig tillade jag: 'Jag lovar också, att om jag dör före er, skall jag ge mig tillkänna på liknande sätt hemma hos er.'

Jag måste upprepa, att detta sades mera på skämt än på allvar. Vi skildes åt och dr Sirchia flyttade till Cigenti. Från den dagen hörde jag ingenting från honom, vare sig direkt eller indirekt.

Följande december – den 1 eller 2 – fram emot klockan sex på aftonen satt jag vid bordet tillsammans med min syster, vilken delade min bostad. Då fästes vår uppmärksamhet vid åtskilliga små knackningar på skärmen till matsalslampan, och vi hörde också knackningar på den rörliga

porslinsreflektorn över lampan och lampglasat. Att börja med antog vi, att knackningarna åstadkommits av ljuslågans hetta, och jag försökte därför justera brännaren. Men knackningarna blev starkare och fortsatte med ett slags rytmiskt oväsen: jag steg upp på en stol för att se efter orsaken, men nu kunde jag tydligt se, att det inte berodde på lågan. Jag kunde omöjligen förklara oväsandet. Så fort middagen var över, upphörde bullret. Störningarna fortsatte varje kväll under fyra eller fem dagar. Den sista kvällen kom en högljudd och skarp knackning den rörliga hatten att brista i två delar, vilka hängde kvar på en krok i motvikten. Då vi släckte ljuset, fortsatte oljudet som förut. Under hela denna tid tänkte jag inte ett ögonblick på min vän, Sirchia. Nästa morgon vid åttatiden satt jag i mitt arbetsrum, och min syster satt på balkongen – vår enda tjänarinna var utgången – då vi hörde ett fruktansvärt buller som om någon slagit med en klubba i bordet. Vi rusade genast till för att se, vad som hänt. Det är ganska sällsamt, men jag svär, att det är sant – vi fann hälften av den rörliga reflektorn ligga på bordet, alldeles som om den lagts dit av en mänsklig hand, under det att den andra hälften hängde kvar på den ursprungliga platsen. Det var höjdpunkten av de sällsamma ting, som inträffat under de sista fem eller sex dagarna.

Den på bordet liggande halva reflektorn kunde ej ha fallit dit, ty i så fall måste den ha slagit sönder kupa och lampglas, vilka befann sig i lodrät linje mellan kroken, där den förut hängt, och platsen på bordet, där den nu låg. Endast reflektorn var sönder, och mellanrummet mellan lampglasat var ej stort nog för att låta den passera. Hade den fallit snett på porslinskupan, skulle denna ha krossats. Under alla förhållanden var det en fysisk omöjlighet, att den skulle ha kunnat falla av sig själv till den plats, där den hamnat. Följaktligen var oväsandet en påminnelse om ett fullbordat fenomen. Porslinsbiten

var nämligen placerad på ett sådant sätt, att man måste dra slutsatsen, att det som skett, inte berott på en olyckshändelse, ty något sådant hade stått i direkt strid med lagen om fallande kroppar.

Två dagar senare träffade jag professor Rusci, och han sade till mig:

'Vet du att den stackars Benjamino Sirchia är död?'

'När dog han?' frågade jag ivrigt.

'En av de sista dagarna i november, jag tror den 27 eller 28.'

Märkvärdigt! tänkte jag, skulle fenomenet verkligen kunnat ha något med hans död att göra? Försöket att slå sönder något på gaslampan hade diskuterats av oss i maj, och fenomenet hade inte upphört, förrän överenskommelsen fullgjorts. Det märkligaste av allt var, att när överenskommelsen snart sagt bokstavligen blivit uppfylld, hade ett förskräckligt oväsen på förhand underrättat oss därom. Förflyttningen av reflektorn till en plats, där den inte normalt kunnat falla av sig själv, fullkomnade denna märkliga manifestation. Detta är min personliga uppfattning. Min syster och jag har beslutat bevara detta minne av det oförklarliga fenomenet, och de två reflektorsbitarna tillhör våra käraste ägodelar.

Dr Victor Caltagirone."

Flammarion tillägger följande: "Det förefaller mig logiskt att av dessa iakttagelser dra de därmed förknippade slutsatserna så som vi gör i laboratoriet. Slutsatserna blir dessa: 1) Denne vän existerade fyra eller fem dagar efter sin död. 2) Han behöll sitt minne och sin individualitet. 3) Han kom ihåg sitt löfte. 4) Han var i stånd att hålla det. Någon förklaring är omöjlig med våra nuvarande kunskaper, men det oaktat kvarstår som faktum, vad som inträffat, och vår oförmåga att förklara det minskar inte dess värde. På samma sätt var det med Newton, som försökte förklara tyngdlagens verkningar genom att säga: 'Det ser ut som om

kroppar skulle attrahera varandra i direkt proportion till sina massor och i omvänd proportion till kvadraten på avstånden dem emellan; hur jag egentligen vet detta, kan jag inte säga.' Låt oss i vårt fall säga detsamma: 'Det ser ut som om den döde gjort det.' "

Med rätta säger Flammarion: "Dessa iakttagelser bevisar fortlevnad efter döden, men de ger oss inga antydningar om den fortlevandes tillstånd."

Jag skall avsluta mitt resonemang med att anföra följande exempel, som visar, att rättskänslan fortlever hos de fysiskt dödas andar.

Följande här avkortade berättelse återfinns i Robert Dale Owens *The Debatable Land*:

"En ung dam, som tillhörde en av New Yorks äldsta familjer och här kallad miss V., var på tillfälligt besök hos en faster som ägde ett hus vid Hudsonfloden. Det påstods allmänt att det spökade i huset. Som detta var överfullt med folk, förklarade sig miss V. villig att bo i det rum där spöket brukade visa sig. Hon vaknade vid midnatt och såg en medelålders kvinna gå fram och tillbaka i rummet, klädd i en kammarjungfrus dräkt men av tämligen gammalmodigt snitt. Till att börja med blev hon inte rädd, ty hon förmodade, att det var någon av tjänarna, som kommit för att leta efter någonting. Men när hon strax efteråt kom ihåg, att hon låst dörren, började hon ängslas och detta desto mer, då hon såg skepnaden närma sig och förgäves anstränga sig att tala. Gripen av fasa gömde hon huvudet under täcket, men när hon ett ögonblick senare åter såg upp, hade vålnaden försvunnit. Då rusade hon upp och sprang till dörren. Den var låst med nyckeln sittande innanför låset.

Kort därefter deltog hon i en seans, och en ande förklarade sig vara Sarah Clarke, ett namn som var okänt för samtliga närvarande. Hon förklarade, att hon för länge sedan varit anställd som kammarjungfru i det hus, som ägdes av miss V:s faster. När hon visat sig där, hade hon förgäves sökt tilltala miss V. för att bekänna och få förlåtelse för en del stölder, som hon begått. Hon tillade, att hennes önskan att bekänna sitt brott var så stark, att hon drivits att hemsöka det rum, där hon bott under den tid hon tjänat i huset. Detta var det förut omtalade spökrummet.

Vid första lägliga tillfälle frågade miss V. sin faster, om hon känt någon person vid namn Sarah Clarke.

'Ja visst!' svarade hon, 'hon

tjänade här för trettio år sedan.'

'Hurudan var hon egentligen?'

'Hon var skötsam och trogen.'

'Hände det aldrig, att några silversaker kom bort på den tiden?'

Efter att ha funderat en stund svarade fastern:

'Jo nu minns jag, en silverskål och åtskilliga andra silverföremål försvann på något mystiskt sätt under den tid, hon var här!'

'Misstänkte du aldrig Sarah Clarke?'

'Aldrig! Hon hade visserligen tillgång till allting, men hon stod vida över alla misstankar!'

Då talade miss V. om det budskap, som kommit genom mediet, och bekräftade det med en lista över de stölder, som Sarah Clarkes ande erkänt för henne genom mediet och som stämde med de försvunna föremålen.

Efter denna upptäckt sade den gamla damen, att hon förlät den brottsliga av hela sitt hjärta."

Från den stunden upphörde alla manifestationer i spökrummet. Mr Dale Owen tillägger: "Jag bekräftar ånyo, att detta synes mig garantera sanningen i dessa fakta, ty jag kände personligen de båda huvudpersonerna."

Beträffande denna berättelse måste man för det första lägga märke till sambandet mellan den bestämda avsikten hos den döda och spökföreteelsen. Detta framgår av de ord anden yttrade och att hennes önskan att meddela sig var så stark, att hon var nödgad att hemsöka det rum hon bott i under livstiden. För det andra måste man lägga märke till det sakförhållandet, att fenomenet upphörde omedelbart, sedan kammarjungfrun kände tillfredsställelse över att hennes matmor hade förlåtit henne för hennes förseelse.

Här följer en annan "spökhistoria", som jag kan gå i god för därför att den hände i närheten av den plats där jag bor. Jag känner en av de inblandade personerna mycket väl. Några av oss satt runt brasan i rökrummet i hotellet i Mangungie nära Harding i Natal, ty det var på vintern och mycket kallt. Samtalet kom in på möjligheten av fortvaro efter döden. En närvarande polisman berättade då följande, som han upplevt. Han försvarade en omkring sexton års zulu pojke, vilken dödat en trollkarl, som gossen påstod först hade angripit honom. Men vittnesmålen gick emot pojken, och trots polismannens alla ansträngningar förklarades gossen skyldig och dömdes till galgen. Ynglingen hade lovat polisen att omedelbart efter sin död visa sig för honom. När rättegången var

över, fördes ynglingen till Maritzburg, där dödsstraffet skulle verkställas. Av någon orsak råkade avrättningen bli fördröjd. Men två månader därefter fick polisen en dag i sitt hem i Durban plötsligt se ynglingen komma gående över golvet, just när han klockan sex på morgonen skulle stiga upp ur sängen. Ynglingen stirrade oavvänt på honom några ögonblick, och så snart polisen hämtat sig från chocken att träffa på pojken i sitt eget sovrum, sprang han upp för att hugga tag i honom, men då försvann ynglingen ut genom dörren.

Polismannen rusade efter, men det var för sent, pojken var försvunnen. Han telefonerade genast till högkvarteret i Maritzburg för att höra, om pojken hade rymt, men fick svaret, att han hade blivit hängd endast några få minuter tidigare. Polismannen blev så förvånad, att han inte trodde sina öron och telefonerade igen, i tro att det möjligen skett någon förväxling, ty han var övertygad om, att hans ögon inte bedragit honom. Han hade inte bara iakttagit pojkens anletsdrag utan särskilt lagt märke till hans örringar, vilka hade ett synnerligen egenartat utseende och vilka han kände till från den tidigare rättegången. Det kan inte vara något tvivel om att polismannen verkligen sett gossens materialiserade ande, i samma kläder som han burit på jorden, och att han visade sig för att hålla det löfte, som han gett två månader tidigare. Alla försök att förklara hans uppträdande medelst telepati, hallucinationer, bedrägeri och så vidare, som våra skeptiska vänner är så vana vid för att ej behöva medge det, som deras vetenskap nekar att godta, kan inte få stöd med dessa fakta för ögonen. Ingenting annat än att gossens egen ande blev materialiserad kan förklara fenomenet. Ingen annan förklaring är tänkbar. Bevismaterialet styrkes ytterligare av det faktum, att liknande händelser inträffat överallt och i alla tider.

Texten ovan finns i boken "Det stora problemet" av dr George Lindsay Johnson, utgiven i en svensk översättning av Carl A. Carleson på förlaget Excelsior 1948.

Flammarion var en känd fransk astronom som levde 1842–1925.

Även om en spiritistisk tolkning av händelser av det slag som det berättas om här, inte kan bevisas, om man har stränga krav på bevisning, kvarstår ändå möjligheten att det finns en spiritistisk sanning i händelserna.

DET OKÄNDA

Fallet Chaffin

Följande fall av förbindelse med en avliden inträffade i en familj utan hjälp av något medium. *The Society for Psychical Research* har undersökt de närmare omständigheterna. Det är historien om upptäckten av ett testamente, som ingen annan än testator själv kände till, och han var död – när upptäckten gjordes. Men av allt att döma var det dock han som från det översinnliga talade om att det fanns ett senare testamente, än det man kände till, samt var det fanns.

Den avlidne, som lyckades klarlägga detta, var James L. Chaffin, lantbrukare i Davie County, North Carolina, USA.

Chaffin hade varit gift och hade fyra söner, i ordning från den äldste: John A. Chaffin, James Pinkerton Chaffin, Marshall A. Chaffin och Abner Columbus Chaffin.

Den 16 november 1905 upprättade fader Chaffin ett testamente, vederbörligen bevitnat av två vittnen, vari han testamenterade farmen till sin tredje son, Marshall. Änkan och de tre andra sönerna fick ingenting.

Sexton år efteråt, den 7 september 1921, dog gubben Chaffin efter en olycks-händelse. Marshall övertog farmen, sedan testamentet förklarats giltigt av domstol, den 24 september samma år.

Modern och de andra sönerna försökte inte få testamentet förklarat ogiltigt, eftersom de ej kände till något bärande skäl att göra så.

Men senare, år 1925, hände något, som James P. Chaffin berättar om.

I hela mitt liv hörde jag aldrig far nämna, att han upprättat något nytt testamente efter det av 1905. Jag tror det var i juni 1925 som jag började få livliga drömmar, där min far visade sig vid min säng, klädd som jag ofta sett honom i livet. Han hade på sig en svart överrock, vilken jag kände igen som hans egen. Han talade han till mig, tog i rocken så här, drog den tillbaka och sade: "Du finner mitt testamente i min överrocksficka." Sedan försvann han.

Nästa morgon vaknade jag, fullt förvissad, att min fars ande besökt mig för att klara upp ett misstag. Jag gick till min mor och letade efter överrocken. Den var borta. Mor förklarade, att hon givit den till min bror John, som bor i Yadkin county, omkring tjugu miles (över tre svenska mil) nordväst om mitt hem.

Jag tror detta var den 6 juli ... jag for till min brors hem i Yadkin county och fann rocken. Då jag undersökte dess innerficka befanns det, att ficköppningen sytts ihop. Jag skar upp stygnen och fann en liten rulle papper med en snodd omkring. Papperet innehöll endast följande ord: 'Läs Genesis kapitel 27 i min fars gamla bibel!'

Nu var jag övertygad om att mysteriet skulle klaras upp. Jag ville därför icke gå hem till mor och undersöka den gamla bibeln utan vittnens närvaro. Jag övertalade en granne, mr Thos. Blackwelder att följa med. Aven min dotter och mr Blackwelders dotter gjorde oss sällskap. Då vi kom till mor, letade vi efter bibeln en lång stund, innan vi fann den i översta byrållådan i ett rum på övre botten. Boken var så illa medfaren, då vi tog fram den, att den föll i tre delar.

Mr Blackwelder tog upp den delen, som innehöll Genesis (Mose första bok) och vände bladen, tills vi kom till kapitel 27. Där fann vi två blad ihopvikta, så att de bildade liksom en ficka, och i denna fann mr Blackwelder testamentet."

Dvs han fann ett personligt utformat dokument, ej i vanligjuridisk utformning. Det hade följande lydelse:

"Sedan jag läst kapitel 27 i Genesis, så förklarar jag, James L. Chaffin, min sista vilja och testamente. Här är den: Jag vill, sedan min kropp fått en hederlig begravning, att min lilla kvarlåtenskap skall delas lika mellan mina fyra barn, om de lever efter min död. Både lösöre och fast egendom skall delas lika. Om de inte lever skall deras barn ha sin del. Och, om hon lever, måste ni ta vård om er mamma. Vittne: min hand och mitt sigill.

James L. Chaffin.

Den 16 januari 1919.

Detta testamente gällde – ehuru obevitnat – enligt lag i North Carolina, om det fanns tillräckliga grunder och bevis för att stilen verkligen var gamle Chaffins. Tillräckliga bevis fanns härför. När saken kom inför domstol, godkändes testamentet, som blev funnet i bibeln, såsom James L. Chaffins sista vilja, och det äldre testamentet av år 1905 förklarades ogiltigt.

Frågan, som förelades juryn var denna: "Är dokumentet, daterat den 16 januari 1919 till alla delar James L. Chaffins sista vilja och testamente?"

Juryn: "Ja."

Utdraget infördes i *Book of Wills* vid Superior Court i Davie County som James L. Chaffins sista vilja och testamente.

Sonen Marshall, som enligt det gamla testamentet fått ärva allt, var vid denna tid död, men änkan och hennes son ämnade försvara de gamla rättigheterna. När de fick se det nya testamentet, medgav de dock, att det var skrivet av gamle Chaffin och gav upp all opposition. Förresten stod tio vittnen färdiga att svärja på den saken.

Thomas A. Blackwelder har en särskild skrivelse till *The Society for Psychical Research* i allt bekräftat ovanstående och åtskilligt mera, som icke tagits med av utrymmesskal.

Antagligen var gamle Chaffin en impulsiv natur. Det förekom väl motsättningar i familjen. En av sönerna hade han fäst sig vid, och denne skulle ha allt efter fadern. Denne såg länge intet orätt häri. Hustrun fick sönerna ta hand om i vilket fall som helst. Men Chaffin var också en from man, åtminstone vad gamla trosföreställningar beträffar. Han läste sin bibel – från pärm till pärm förmodligen och det mer än en gång. Han tillhörde väl de bistra och hårdnackade puritaner, som slog sig ned i New England (Nordamerikas östkust) på 1600-talet. Det skymtar också fram i sönerns namn.

Bland anglosachsare är det ganska vanligt, att barnen i dopet uppkallas efter berömda personer, men puritanerna tog gärna namnen ur bibeln, framför allt gamla testamentet. Marshall och Columbus är en eftergift för det vanliga, mera världsliga, bruket, men redan James (Jacob) och John (Johannes) är bibliska, låt vara mycket vanliga i alla kretsar. Men så har vi namnet Abner. Vem var Abner? Här i Sverige är det nog inte många procent av befolkningen under femtio år, som vet det. Troligen ej i Amerika heller. Abner var konung Sauls härhövitsman och kom sedan i konung Davids tjänst. Sådana numera rätt okända bibliska namn gav puritanerna gärna sina barn i dopet.

Den puritanska fromheten var mera lagisk och hård än den evangeliska riktning, som sedan utbildad sig, särskilt inom frikyrkovärlden. Gud var framför allt en dömande Gud, som såg upp med de sina och inte tålde orättvisor. Han förkunnade sin vilja genom sitt ord.

En dag – eller kanske en kväll efter dagens hårda arbete åte- i skog och mark – satte sig Chaffin ner för att läsa ett kapitel i den heliga boken – *his daddies old Bible*. Turen hade kommit till

kapitel 27 i Genesis. Där berättas om hur Jakob bedrog sin bror Esau på arvet efter fadern. Då slog samvetet farmaren. Vad som var orätt av en bror var kanske orätt av en far. Förvisso rynkade nu Jahveh ögonbrynen åt sitt villfarande barn, James L. Chaffin.

Gubben, som sagt en impulsiv natur, skyndade sig att skriva ett nytt testamente i hemlighet. Han visste, att han lätt kunde ångra sig igen. Testamentet försågs med underskrift och sigill och gömdes i bibeln. Men det fick inte vara för svårt att hitta det. Sönerna hade redan satt bo på annat håll, och familjebibeln läste endast han själv. Den skulle ingen komma att öppna, när han var borta. Därför lade han en liten pappersrulle med påskriften: "Läs Genesis 27 kapitlet i min fars gamla bibel! i innerfickan av sin överrock och sydde ihop ficköppningen.

Rocken, hans gamla fina, svarta rock, skulle sönerna säkert ta vara på, tänkte Chaffin. Om det nu var Guds vilja, att det nya testamentet skulle ersätta det gamla, så var det inte svårt för honom att uppenbara detta. Kanske var han också ofta själv frestad att öppet tala ut med nustrun och sönerna men så kom olycksfallet och Döden.

Hustrun gav överrocken till äldste sonen John. Denne hade icke samma åsikt om den som fadern. Han tyckte antagligen, att rocken var gammal och sliten. Den blev undanhängd, och den ihopsydda innerfickan lade man icke märke till.

Gamle Chaffin, vilken sannolikt var en jordbunden natur, märkte att hans plan icke gick i fullbordan. Nu inställde sig lusten att ställa tillrätta. Den ende han kunde påverka var andre sonen, James P. Chaffin. Och så fick denne i drömmen besök av fadern iklädd den svarta överrocken, som John ratat, och han sade: "Du finner mitt testamente i min överrocksficka." Samtidigt gjorde han en rörelse åt innerfickan på dem rock han bar.

Texten ovan finns i boken "Orimligt – men sant!" av fil. lic Alfred Svanqvist, utgiven på förlaget Excelsior 1957.

Även om en spiritistisk tolkning inte kan bevisas, kvarstår ändå möjligheten att det finns en spiritistisk sanning i händelserna.

Förr hade flera framstående vetenskapsmän en öppen och intresserad inställning till det paranormala. Exempel:

"Jag säger inte, att dessa fenomen är möjliga. Jag säger, att de är verkliga."

Sir William Crookes (1832–1919)
berömd fysiker och kemist i Oxford

"Spiritualister har klandrat mig för detta ord: 'orimligt'. De har inte kunnat förstå, att det för mig har varit en plåga att erkänna dessa fenomen. Men bed en fysiolog, en fysiker eller en kemist medge, att en gestalt, som har blodcirkulation, värme och muskler, som utandas kolsyra, har vikt, talar och tänker, kan utgå från en mänsklig kropp! Det är att begära en intellektuell ansträngning, som verkligen är smärtsam. *Ja, det är orimligt, men det hjälper inte – det är sant.*"

Charles Richet (1850–1935)
professor i fysiologi i Paris

"Jag är fullkomligt övertygad om att de som en gång levat på jorden kan meddela sig med oss och att de också gör det."

Sir William Barrett (1844–1925)
professor i fysik i Dublin

"Som resultat av våra forskningar i spiritualismen nödgas jag medge att dessa fenomen är av oerhörd vikt och att det är varje naturvetenskapsmans skyldighet att utan dröjsmål ägna dem sin uppmärksamhet."

Cesare Lombroso (1836–1909)
berömd italiensk professor i psykiatri

"De parapsykiska fenomenens verklighet betvivlas i dag endast av bigotta dogmatiker."

Hans Driesch (1867–1941)
professor i filosofi i Leipzig

"Som man ser är de supernormala psykologiska problemen av högsta betydelse. Vi möts av upptäckter som har lika stort värde som de största upptäckterna inom våra dagars naturvetenskaper. Jag har försökt att fästa uppmärksamheten på de psykologiska fenomenens realitet och försökt att kritiskt analysera de därav uppkomna slutledningarna. Den mekaniska (materialistiska) uppfattningen om Universum, på vilken Wundt och alla materialister byggt sin filosofi, har befunnits vara grundfalsk."

Konstantin Österreich,
professor i filosofi vid
universitetet i Tübingen
(1880–1949)